DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

અહેવાલપાત્ર

ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતમાં

સિવિલ ન્યાયિક હકૂમત

સિવિલ અપીલ નં. ૬૭૧૦–૬૭૧૪/૨૦૨૧

ગુજરાત રાજ્ય **...અપીલકર્તા (ઓ)**

વિરુદ્ધ

આર્સેલર મિત્તલ નિપ્પોન સ્ટીલ ઇન્ડિયા લિમિટેડ **... સામાવાળા (ઓ)**

ચુકાદો

એમ. આર. શાહ, ન્યાયમૂર્તિ

૧. ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલયના ટેક્સ અપીલ નં.૧૩૬/૨૦૧૬ થી ૧૪૦/૨૦૧૬ માં અપાયેલ તા.૦૬.૦૫.૨૦૧૬ના અસ્પષ્ટ સામાન્ય ચુકાદા અને હુકમથી નારાજ અને અસંતુષ્ટ હોવાથી, જેના દ્વારા ઉચ્ચ અદાલતે રાજ્ય દ્વારા પસંદ કરાયેલી ઉપરોક્ત અપીલોને ફગાવી દીધી છે અને ગુજરાત વેલ્યુ એડેડ ટેક્સ ટ્રિબ્યુનલ, અમદાવાદ (હવેથી "ટ્રિબ્યુનલ" તરીકે ઉલ્લેખ કરવામાં આવે છે) દ્વારા તા. ૨૯.૦૧.૨૦૧૫ના રોજ પસાર કરાયેલા સામાન્ય હુકમને માન્ય રાખ્યો છે. સેકન્ડ અપીલ નં.૪૨૦ થી ૪૨૩/૨૦૧૩ માં, જેના દ્વારા ટ્રિબ્યુનલે ઠરાવ્યું હતું કે સામાવાળાને ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમની કલમ ૪૯(૨) હેઠળ જારી

કરવામાં આવેલા નાણા વિભાગના તા.૦૫.૦૩.૧૯૯૨ના જાહેરનામા દ્વારા મૂળ એન્ટ્રી નં.૨૫૫(૨) મુજબ વેચાણવેરાની રકમની ચુકવણીમાંથી મુક્તિ મળવાપાત્ર છે. ૧૯૬૯ (હવેથી "અધિનિયમ, ૧૯૬૯ " તરીકે ઉલ્લેખ કરવામાં આવે છે), ગુજરાત રાજ્યએ વર્તમાન અપીલોને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે.

૨. આમાં સામાવાળા–કરદાતા–વેપારી (અગાઉ એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ તરીકે ઓળખાતા) હજીરા, સુરત, ગુજરાત ખાતે આવેલા તેના બે એકમોમાં હોટ બ્રિકેટેડ આયર્ન (એચ. બી. આઈ.) અને હોટ રોલ્ડ કોઇલ (એચ. આર. સી.) ના ઉત્પાદન અને વેચાણ કરે છે. સામાવાળા ગુજરાત સેલ્સ ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૬૯ હેઠળ અને સેન્ટ્રલ સેલ્સ ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૫૬ હેઠળ નોંધણી પ્રમાણપત્ર ધરાવે છે. સામાવાળા ગુજરાત સરકારના ઉદ્યોગ, ખાણ અને ઊર્જા વિભાગ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા ઠરાવ તારીખ ૦૭.૦૫.૧૯૮૬ અનુસાર એકમ નંબર ૧ માં યોગ્ય રોકાણ કર્યું હતું. તેથી, સામાવાળાને તા. ૦૧.૦૮.૧૯૯૦ થી તા. ૩૧.૦૭.૨૦૦૪ સુધીના લાયક સમયગાળા દરમિયાન ૩.૨૩૭.૫૯ કરોડની ઉપલી નાણાકીય મર્યાદા સુધી ઈનસેન્ટીવ મેળવવાને લાયક છે તેમ પ્રમાણિત કર્યું.

૨.૧. ગુજરાત સરકારે તા. ૨૬.૦૭.૧૯૯૧ ના ઠરાવ દ્વારા મુખ્ય ક્ષેત્રના ઉદ્યોગોમાં રોકાણ આકર્ષવા માટે "પ્રતિષ્ઠિત એકમોને વિશેષ પ્રોત્સાહન માટેની યોજના ૧૯૯૦–૯૫ (સુધારેલ)" તરીકે ઓળખાતી યોજનાની જાહેરાત કરી હતી.

આ યોજના હેઠળ, એક પ્રતિષ્ઠિત એકમ નિશ્ચિત મૂડી રોકાણના ૯૦ ટકા સુધીના ઈનસેન્ટીવ માટે લાયક હતું. ઉપર દર્શાવેલ યોજનાને અનુસરીને, સામાવાળા – એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ (ત્યારબાદ "ઇએસએલ" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) એ એચ.આર.સી.ના ઉત્પાદન માટે આશરે રુ.૫૦૦૦ કરોડ રૂપિયાનું રોકાણ કર્યું હતું. અધિનિયમ,૧૯૬૯ની કલમ ૪૯(૨) હેઠળ ગુજરાત સરકાર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ જાહેરનામાની એન્ટ્રી ૨૫૫ મુજબ ઉપરોક્ત મુક્તિ આપવામાં આવી હતી. ઇ.એસ.એલ.ના એકમ નંબર ૨ ને અધિનિયમ, ૧૯૬૯ ની કલમ ૪૯(૨) હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલ જાહેરનામાની તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ ની એન્ટ્રી નં.૨૫૫ (૨)ના સંદર્ભમાં તા. ૨૨.૦૨.૧૯૯૩ થી તા. ૨૧.૦૨.૨૦૦૭ સુધીના સમયગાળા માટે રુ. ૨૦૫૦ કરોડની વેચાણવેરાની મુક્તિ આપવામાં આવી હતી.

૨.૨. આ તબક્કે, એ નોંધવું જરૂરી છે કે જાહેરનામા તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ મુજબ એન્ટ્રી નં.૨૫૫(૨)ની ઉપરોક્ત મુક્તિ, ઉપરોક્ત મૂળ એન્ટ્રી નં ૨૫૫(૨) માં આપવામાં આવેલી કેટલીક શરતોને પૂર્ણ કરવાને આધિન હતી, જેની ચર્ચા હવે પછી નીચે કરવામાં આવશે.

૨.૩ સામાવાળા ના એકમ નંબર ૨ ને આપવામાં આવેલી મુક્તિ એ (i) નાફ્થા; અને (ii) કુદરતી ગેસ માટે કાચા માલ પર ખરીદી કરની ચુકવણીમાંથી મુક્તિ હતી. નાફ્થા પર સંબંધિત સમયે લાગુ પડતો ખરીદી વેરો કરપાત્ર મૂલ્ય પર @૧૬ % અને નેચરલ ગેસ માટે તે કરપાત્ર મૂલ્ય પર @૨૦ % હતો. આ તબક્કે,

એ પણ નોંધવું જરૂરી છે કે આ મુક્તિ સ્ટીલ ઉત્પાદન એકમોને ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવી હતી અને વીજળી ઉત્પન્ન કરવા સંબંધિત એકમો/સંસ્થાઓને આ પ્રોત્સાહન માટે "લાયક નથી" એવા ઉદ્યોગોની યાદીમાં મૂકીને આ મુક્તિમાંથી ખાસ બાકાત રાખવામાં આવ્યા હતા.

૨.૪. તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ની મૂળ એન્ટ્રી નં.૨૫૫ (૨) મુજબ, શરત નંબર ૬ માટે પાત્ર એકમોએ ગુજરાત રાજ્યની અંદર અથવા ગુજરાત રાજ્યની બહાર વેચાણ માટે માલના ઉત્પાદનમાં કાચા માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા ઉપભોજ્ય ભંડાર તરીકે અથવા આ રીતે ઉત્પાદિત માલના પેકિંગમાં પેકિંગ સામગ્રી તરીકે ગુજરાત રાજ્યની અંદર ખરીદેલ માલનો ઉપયોગ કરવો જરૂરી છે.

૨.૫. ત્યાર પછી તા.૧૪–૧૧–૨૦૦૦ના સરકારના જાહેરનામા દ્વારા એન્ટ્રી નં.૨૫૫(૨)માં તા. ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ થી સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો, જેના દ્વારા એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી કે માલનો ઉપયોગ ખરેખર લાયક એકમો દ્વારા તેના ઔદ્યોગિક એકમોમાં કાચા માલ, પ્રોસેસિંગ મટીરિયલ અથવા ઉપભોક્તા સ્ટોર્સ તરીકે થવાનો હતો, જેના માટે તેણે પાત્રતા પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું છે. ત્યારબાદ એન્ટ્રી નં.૨૫૫ (૨) માં તારીખ ૧૬.૦૧.૨૦૦૨ ના જાહેરનામા દ્વારા વધુ સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી કે પાત્ર એકમો, જેઓ માલની ખરીદી પર ખરીદીકરમાંથી છૂટનો દાવો કરે છે, ભલે તે માલનો ઉપયોગ કાચા માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા તેના ઔદ્યોગિક એકમોમાં ઉપભોજ્ય

ભંડાર તરીકે કરવામાં આવે, જેના માટે તેણે ગુજરાત રાજ્યની અંદર અથવા ગુજરાત રાજ્યની બહાર આવેલા તેના અન્ય એકમ અથવા વિભાગમાં મોકલવા માટે માલના ઉત્પાદનમાં પાત્રતા પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું હોય, જેથી આવા અન્ય એકમ દ્વારા વેચાણ માટે અન્ય માલના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગ કરી શકાય.

૨.૬ આ તબક્કે, એ નોંધવું જરૂરી છે કે ઉપરોક્ત તમામ ત્રણ જાહેરનામા હેઠળ, મુખ્ય જરૂરિયાતોમાંની એક એ હતી કે પાત્ર એકમ વેચાણ વેપારીને ફોર્મ નંબર ૨૬ માં પ્રમાણપત્ર આપે છે અને નોંધણી અધિકારી પાસેથી મેળવવામાં આવે છે, જેમાં જાહેર કરવામાં આવે છે કે ત્રણ સૂચનાઓ હેઠળ આપવામાં આવેલી શરતો અનુસાર તેના ઔદ્યોગિક એકમમાં માલના ઉત્પાદન માટે તે માલનો ઉપયોગ તેના ઔદ્યોગિક એકમમાં કાચો માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા ઉપભોજ્ય ભંડાર તરીકે કરવામાં આવશે, જેના માટે તેણે પાત્રતા પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું છે.

૨.૭ એકમ ૨ કાર્યરત થયા પછી, સામાવાળા –ઈ. એસ. એલ. દ્વારા ફોર્મમાં જાહેરાતો સામે ખરીદવામાં આવેલ નેચરલ ગેસ અને નાફ્થા એસ્સાર પાવર લિમિટેડ (બીજી કંપની) (ત્યારબાદ "ઇ. પી. એલ". તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ને વેચવામાં આવ્યા હતા અને ઇ. પી. એલ. એ ઇ. એસ. એલ. પાસેથી ખરીદવામાં આવેલ નેચરલ ગેસ અને નાફ્થાનો ઉપયોગ વીજળી ઉત્પન્ન કરવા/ઉત્પાદન કરવાના હેતુસર કર્યો હતો, જે ઇ. પી. એલ. દ્વારા ઇ. એસ. એલ. ને વેચવામાં આવ્યો હતો. સામાવાળા –ઈ. એસ. એલ. વતી એવો કેસ છે કે ઇ. પી. એલ.

દ્વારા ઉત્પન્ન થયેલ ઉપરોક્ત વીજળીનો ઉપયોગ તેના ઔદ્યોગિક એકમમાં એચ. આર. સી. ના ઉત્પાદનના હેતુ માટે કરવામાં આવ્યો હતો.

૨.૮ વેચાણવેરાના અધિકારીઓએ જુલાઈ, ૨૦૦૧ માં સામાવાળા –ઈ. એસ. એલ. ના પરિસરની અચાનક મુલાકાત લીધી હતી. વેચાણવેરાના અધિકારી દ્વારા શાખા સ્થાનાંતરણ, ધારેલ નિકાસ, તૈયાર માલના સ્થાનાંતરણ વગેરેની વિગતો સહિત ચોક્કસ માહિતી માટે નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ વેચાણવેરાના વિભાગે અન્ય બાબતોની સાથે સાથે સામાવાળા –ઈ. એસ. એલ. દ્વારા નાફ્થા/નેચરલ ગેસની ખરીદી કરતી વખતે ફોર્મ નં ૨૬માં આપવામાં આવેલી ઘોષણાના ઉલ્લંઘન અંગે વિવાદ ઉઠાવ્યો હતો કે આ રીતે ખરીદવામાં આવેલ માલ વીજળીના ઉત્પાદન માટે ઈ. પી. એલ.ને ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યો હતો, જેનો ઉપયોગ પછી એચ.આર.સી. ના ઉત્પાદન માટે એકમ નંબર ૨ માં કરવામાં આવ્યો હતો. વેચાણવેરાના અધિકારી દ્વારા તા. ૩૦.૦૬.૨૦૦૨ ના રોજ એક નોટિસ બહાર પાડવામાં આવી હતી, જેમાં ઈ.એસ.એલ.ને વીજળીના ઉત્પાદન માટે ઈ.પી. એલ.ને નાફ્થા/નેચરલ ગેસના હસ્તાંતરણ સહિત છૂટની શરતોના કથિત ઉલ્લંઘનના સંદર્ભમાં સ્પષ્ટતા આપવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું. મૂલ્યાંકન અધિકારીએ મૂલ્યાંકન વર્ષ ૧૯૯૫–૧૯૯૬ થી ૧૯૯૭–૧૯૯૮ અને ૨૦૦૦–૨૦૦૧ માટે એકમ નંબર ૨ના સંદર્ભમાં આદેશો પસાર કર્યા હતા અને અન્ય બાબતોની સાથે એવું માન્યું હતું કે સામાવાળા દ્વારા કોઈ કર બાકી નથી અને એન્ટ્રી ૨૫૫ (૨) હેઠળ સ્વીકાર્ય છૂટની શરતોના કોઈપણ કથિત ઉલ્લંઘનને કારણે

ઈ. એસ. એલ. દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર નથી.

૨.૯ ત્યારબાદ, તા ૩૦.૦૫.૨૦૦૫ ના રોજ નાયબ વેચાણવેરા આયુકત દ્વારા ૩.૪૮૦.૯૯ કરોડની ખરીદી વેરો વસૂલવાની શરૂઆત કરવા માટે અને ૧૯૯૫–૧૯૯૬ થી ૨૦૦૫–૨૦૦૬ના સમયગાળા માટે દંડ વસૂલવા માટે એક નોટિસ ફટકારવામાં આવી હતા, કારણ કે સામાવાળા – ઈએસએલએ કાયદાની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કર્યું છે, ખાસ કરીને, એન્ટ્રી નંબર ૨૫૫ અને ખોટી રીતે છૂટનો લાભ લીધો છે. સામાવાળા –ઈ.એસ.એલ. એ નાયબ કમિશનર દ્વારા બહાર પાડવામા આવેલી નોટિસને પડકારતી ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ રિટ અરજી દાખલ કરી હતી. તા.૨૮.૦૩.૨૦૦૬ના આદેશ દ્વારા, ઉચ્ચ અદાલતે વિભાગીય અધિકારીઓને એકમ નંબર ૨ ના સંદર્ભમાં, સામાવાળા –ઈ.એસ.એલ. એ આદેશમાં નિર્ધારિત સમયની અંદર કરની બાકી રકમના ૫૦ ટકા જમા કરાવવાની શરતને આધિન મૂલ્યાંકન આદેશોનો અમલ કરવા અથવા અમલમાં લાવવા પર પ્રતિબંધ મૂક્યો હતો. નાયબ વેચાણવેરા આયુકત દ્વારા આકારણીના આદેશોને સંયુક્ત કમિશનર સમક્ષ અપીલ દ્વારા પડકારવામાં આવ્યા હતા.સંયુક્ત કમિશનર–પ્રથમ અપીલીય સત્તામંડળે તા. ૩૦.૦૪.૨૦૧૩ના આદેશ દ્વારા ૧૯૯૮–૧૯૯૯ અને ૧૯૯૯–૨૦૦૦ વર્ષ માટે કાયદાની કલમ ૫૦ હેઠળ ખરીદી કર લાધો હતો. જો કે, પ્રથમ અપીલ અધિકારી એ પ્રથમ અપીલમાં સ્વીકાર્યું હતું કે, તારીખ ૧૪–૧૧–૨૦૦૦ના રોજ એન્ટ્રી નં.૨૫૫માં સુધારો ન થાય ત્યાં સુધી ગુજરાત રાજ્યમાં કોઈ પણ સ્થળે ખરીદ કરેલ માલનો ઉત્પાદન માટે ઉપયોગ

કરવામાં આવ્યો હોય તો પણ ફોર્મ નં.૨૬માં નિયત કરાયેલી શરતોનો ભંગ થતો નથી અને ઉક્ત આકારણીના વર્ષો માટે વ્યાજ અને દંડ સાથેનો ખરીદવેરો રદ કરવામાં આવતો હતો. આમ, સંયુક્ત આયુકત/પ્રથમ અપીલ સત્તામંડળે તા. ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ સુધી માલની ખરીદીના સંદર્ભમાં ખરીદી વેરાની વસૂલાતની પુષ્ટિ કરી હતી.

૨.૧૦ સંયુક્ત આયુકત દ્વારા તારીખ ૩૦.૦૪.૨૦૧૩ના રોજ પસાર કરાયેલા આદેશ સામે વ્યથિત હોવાને કારણે, સામાવાળા –વિક્રેતા–ઈ. એસ. એલ. અને રાજ્ય સરકાર બંનેએ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ કરવાનું પસંદ કર્યું હતું. તા. ૨૯.૦૧.૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા, ટ્રિબ્યુનલે સામાવાળા દ્વારા પસંદ કરવામાં આવેલી બીજી અપીલ– ઈ. એસ. એલ. ને મંજૂરી આપી હતી–એમ ઠરાવ્યુ કે સામાવાળા –ઈ. એસ. એલ. વિવાદિત વ્યવહારો પર કોઈપણ કર, વ્યાજ અથવા દંડ ચૂકવવા માટે જવાબદાર નથી અને રાજ્યના સામા વાંધાને ફગાવી દીધા હતા.

૨.૧૧ સામાવાળા –ડીલર–આકારણી દ્વારા પસંદ કરાયેલી બીજી અપીલોને મંજૂરી આપતા અને રાજ્ય દ્વારા પસંદ કરવામાં આવેલા સામા વાંધાને ફગાવી દેતા ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલા આદેશોથી નારાજ અને અસંતુષ્ટ હોવાનું માનીને ઠરાવ્યું હતું કે સામાવાળા –ઈએસએલ વિવાદિત વ્યવહારો પર કોઈ કર, વ્યાજ અથવા દંડ ભરવા માટે જવાબદાર નથી, રાજ્યએ ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ હાલની અપીલોને પ્રાધાન્ય આપ્યું હતું, જે ટેક્સ અપીલ નંબર ૧૩૬/૨૦૧૬ થી

૧૪૦/૨૦૧૬ છે. વિવાદિત સામાન્ય ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા, ઉચ્ચ અદાલતે ઉપરોક્ત અપીલોને મુખ્યત્વે વચનાત્મક પ્રતિરોધ (પ્રોમિસરી એસ્ટોપ્પલ) ના આધારે ફગાવી દીધી છે અને એ પણ નિરીક્ષણ કર્યું છે કે સામાવાળા – ઈ.એસ.એલ.એ તા. ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ની મૂળ એન્ટ્રી નંબર ૨૫૫ (૨) હેઠળ આપવામાં આવેલી કોઈપણ શરતોનું ઉલ્લંઘન કર્યું નથી.

૨.૧૨ ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત સામાન્ય ચુકાદા અને આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ થતા, રાજ્યએ વર્તમાન અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે.

3. અપીલકર્તા –ગુજરાત રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મનિન્દર સિંહે ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા અપાયેલ વિવાદિત સામાન્ય ચુકાદો અને આદેશ સ્પષ્ટ રીતે ખોટો અને બિનટકાઉ છે.

૩.૧ રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મનિન્દર સિંહ દ્વારા ભારપૂર્વક રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વર્તમાન કેસમાં, તા ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ના જાહેરનામાને મૂળ જાહેરનામું કહી શકાય અને તા. ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ અને ૧૬.૦૧.૨૦૦૨ના અન્ય તમામ અનુગામી જાહેરનામા કાં તો સ્પષ્ટ હતા અને/અથવા મુક્તિનો વ્યાપ વધારતા હતા. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કોઈ પણ સંજોગોમાં, મૂળ એન્ટ્રી નં.૨૫૫(૨)માં સુધારો કરતી તારીખ ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ અને તારીખ ૧૬.૦૧.૨૦૦૨ ના અનુગામી જાહેરનામા કોઈપણ

અધિકારો છીનવી લે છે તેવું ન કહી શકાય, જે તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ના મૂળ જાહેરનામા હેઠળ આપવામાં આવ્યા હતા. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી ઉચ્ચ અદાલત અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા લાગુ કરાયેલ વચનાત્મક પ્રતિરોધ (પ્રોમિસરી એસ્ટોપેલ) નો કોઈ પ્રશ્ન નથી.

૩.૨ રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સિંઘ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ના મૂળ જાહેરનામા અનુસાર અને મૂળ એન્ટરી નંબર ૨૫૫(૨) અને વૈધાનિક ફોર્મ નં.૨૬ અનુસાર, તે સ્પષ્ટ છે કે મૂળ જાહેરનામા તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ માત્ર 'પાત્ર એકમ' ને તે એકમમાં જ માલના ઉત્પાદન માટે કાચા માલનો ઉપયોગ કરવા માટે મુક્તિ આપે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જાહેરનામામાં ઉપયોગમાં લેવાતા શબ્દો સ્પષ્ટ છે કે મુક્તિ ત્યારે જ મળશે જ્યારે ઉપરોક્ત પાત્ર એકમ સમાન 'પાત્ર એકમ' માં માલના ઉત્પાદન માટે કાચા માલનો ઉપયોગ કરે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી કાચા માલ–નાફ્થા અને નેચરલ ગેસનો ઉપયોગ 'પાત્ર એકમ–એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ' દ્વારા એક જ સ્ટીલ એકમમાં અને માત્ર સ્ટીલના ઉત્પાદન માટે જ કરવો જરૂરી હતો.

૩.૩ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જો ઉચ્ચ અદાલત અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કરવામાં આવેલ અર્થઘટન સ્વીકારવામાં આવે, તો તે કિસ્સામાં, જ્યારે પાત્ર એકમ પોતે કાચા માલનો ઉપયોગ કરતું નથી, ત્યારે પણ તે છૂટનો લાભ લીધા

પછી, કાચા માલને અન્ય કોઈપણ એકમ અથવા સંસ્થાને મોકલી શકે છે, તે સંસ્થાઓ પણ મુક્તિ માટે 'પાત્ર નથી' અને આવી સંસ્થાઓ 'પાત્ર નથી' તેમ છતાં છૂટનો લાભ મેળવશે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તે માત્ર 'પાત્ર એકમો' ને મુક્તિ આપવાનો હેતુ ન હોઈ શકે.

૩.૪ એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે ઈન્સેન્ટીવ યોજના રજૂ કરતી વખતે વિભાગે કાચા માલની ખરીદી પર વેચાણ/ખરીદી કરમાંથી કોઈપણ પ્રકારની મુક્તિ માટે 'પાત્ર એકમો' અને 'બિન–પાત્ર એકમો'ના ઉદ્યોગોની યાદી બહાર પાડી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વર્તમાન કેસમાં વીજ ઉત્પાદન કરતી કંપનીઓને ખાસ કરીને 'બિન–પાત્ર એકમો' ની શ્રેણીમાં મૂકવામાં આવી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે હાલના કિસ્સામાં જાહેરનામાના સ્પષ્ટ અને અસંદિગ્ધ નિયમો અને શરતોથી સંપૂર્ણ વાકેફ હોવા છતાં જેમાં વીજ ઉત્પાદક કંપનીઓને છૂટનો લાભ લેવા માટે ખાસ કરીને 'અયોગ્ય' બનાવવામાં આવી હતી અને જો કે ઇએસએલને ખરીદવેરાની ચુકવણીમાંથી મુક્તિ મેળવ્યા પછી તેમના પોતાના યુનિટમાં કાચા માલ – નેપ્થા અને નેચરલ ગેસનો ઉપયોગ કરવો જરૂરી હતો, ઇએસએલે તેના યુનિટમાં ઉપરોક્ત કાચા માલનો ઉપયોગ કર્યો ન હતો, પરંતુ ઉપરોક્ત કાચા માલને અન્ય કંપની – ઇપીએલને વેચી દીધો હતો, અને ઇપીએલે વીજળીના ઉત્પાદન માટે ઉપરોક્ત કાચા માલ – નેપ્થા અને નેચરલ ગેસનો ઉપયોગ કર્યો હતો, જે પાછળથી ઇએસએલને વેચવામાં આવ્યો હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે, આમ, આ પ્રકારની પરોક્ષ પદ્ધતિ દ્વારા ઇએસએલ મુક્તિનો લાભ ઇપીએલને આપે છે, જે અન્યથા ઇપીએલ લાયક નથી

અને/અથવા તેનો હકદાર છે.

૩.૫ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે, આ રીતે, ઉચ્ચ અદાલત અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલ મૂલ્યાંકનકર્તા–ઈ.એસ.એલ. દ્વારા રજૂ કરાયેલ અર્થઘટન મુક્તિ જાહેરનામાના હેતુને સંપૂર્ણપણે નિષ્ફળ બનાવશે અને આવા અપ્રમાણિક મૂલ્યાંકનકર્તા/વેપારીને પ્રીમિયમ આપશે, જેઓ છૂટનો લાભ લીધા પછી અન્ય ઉદ્યોગ/સંસ્થાને કાચો માલ વેચશે, જેઓ આવી મુક્તિ માટે હકદાર નથી અને/અથવા પાત્ર નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જો મૂલ્યાંકનકર્તા દ્વારા રજૂ કરાયેલ અર્થઘટન સ્વીકારવામાં આવે, તો તે કિસ્સામાં, તે એવા ઉદ્યોગોને મંજૂરી આપશે, જે ફક્ત કાચા માલની ખરીદી માટે મુક્તિ માટે પાત્ર છે; તેમના પોતાના એકમોમાં કોઈપણ ઉત્પાદન માટે તેનો ઉપયોગ નહીં કરે, અને પછી તેમને અન્ય એકમો દ્વારા ઉપયોગ અને ઉત્પાદન માટે પ્રસારિત કરશે, ભલે આવા એકમો સૂચના/નીતિ હેઠળ મુક્તિ માટે પાત્ર ન હોય.

૩.૬ રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મનિન્દર સિંહ દ્વારા વધુમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે વર્તમાન કેસમાં, મૂળ મુક્તિ જાહેરનામા અને એન્ટ્રી નંબર ૨૫૫(૨) તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ માં વપરાયેલા શબ્દો ખૂબ જ સ્પષ્ટ છે. તે ખાસ કરીને મુક્તિ મેળવવા માટેની શરતો પૂરી પાડે છે અને પાત્ર એકમોએ મૂળ એન્ટ્રી નંબર ૨૫૫ (૨) તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ માં નિર્ધારિત તમામ શરતોને પૂર્ણ કરવી પડશે.

૩.૭ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આ અદાલત દ્વારા નિર્ણયોના

સંદર્ભમાં નિર્ધારિત કાયદા અનુસાર, મુક્તિ જાહેરનામાની જોગવાઈઓનો સ્પષ્ટ અર્થ કાઢવામાં આવે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કોઈ પણ કથિત અસ્પષ્ટતાના કિસ્સામાં પણ, જોગવાઈને મહેસૂલની તરફેણમાં સમજવી પડશે. **કસ્ટમ્સ કમિશનર (આયાત), મુંબઈ વિરુદ્ધ દિલીપ કુમાર અને કંપની અને અન્યો, (૨૦૧૮) ૯ એસ. સી. સી. ૧** (પેરા ૬૬) ના કેસમાં આ અદાલતના બંધારણીય ખંડપીઠનાં નિર્ણય પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તેમજ **ભારત સંઘ અને અન્ન વગેરે. વગેરે. વિ. વી. એફ. મર્યાદિત અને અન્ય, વગેરે. , (૨૦૨૦) એસ. સી. સી. ઓનલાઇન એસ. સી. ૩૭૮** (પેરા ૫૩–૫૫) ના કેસમાં આ અદાલતના અન્ય નિર્ણય પર મૂકવામાં આવ્યો છે.

૩.૮ રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મનિન્દર સિંહ દ્વારા વધુમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે ઉચ્ચ અદાલતમાં જે બાબતને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે તે એ છે કે ખરીદી વેરાની વસૂલાતને વચનાત્મક પ્રતિરોધ (પ્રોમિસરી એસ્ટોપલ)ના સિદ્ધાંત દ્વારા અસર થાય છે, જેમાં અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે તા. ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ અને તા. ૧૬.૦૧.૨૦૦૨ ના અનુગામી જાહેરનામા દ્વારા, રાજ્ય તે અધિકારો લઈ શક્યું ન હોત જે તા. ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ ના મૂળ જાહેરનામા હેઠળ ઉપલબ્ધ છે.

૩.૯. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે, તે પછીનું તા.૧૪–૧૧–૨૦૦૦નું જાહેરનામું પ્રકૃતિમાં સ્પષ્ટ કહી શકાય અને તેથી, તા. ૦૫–૦૩–

૧૯૯૨ની મૂળ એન્ટ્રી નંબર ૨૫૫(૨)માં આપવામાં આવેલી શરતોને ત્યાર પછીના જાહેરનામાથી અસર થઈ છે એમ કહી શકાય નહીં. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ત્યારપછીની તારીખ ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ ના જાહેરનામા દ્વારા, મૂળ એન્ટ્રી નંબર ૨૫૫ (૨) તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ માં શરતો સ્પષ્ટપણે સ્પષ્ટ કરવામાં આવી છે અને જેમ કે મૂળ એન્ટ્રી નંબર ૨૫૫(૨) તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ માં લાદવામાં આવેલી શરતોમાં કોઈ મૂળભૂત ફેરફાર કરવામાં આવ્યો નથી.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ અને તા. ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ના બંને જાહેરનામા માં મૂળભૂત શરત આપવામાં આવી છે કે પાત્ર એકમે વેચાણકર્તાને ફોર્મ નં. ૨૬ માં પ્રમાણપત્ર આપવું પડશે કે ખરીદવામાં આવેલી કાચી સામગ્રીનો ઉપયોગ તેના ઔદ્યોગિક એકમમાં જ ઇનપુટ તરીકે કરવામાં આવશે. તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કોઈ પણ પ્રકારની કલ્પના દ્વારા તારીખ ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ ના અનુગામી જાહેરનામા નં.૨૫૫ (૨) તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯ ૨ માં આપવામાં આવેલી મુક્તિ મેળવવાની મૂળભૂત શરતોમાં ફેરફાર કરતી હોવાનું કહી શકાય નહીં.

૩.૧૦ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે, જેમ કે, તારીખ ૧૪ /૧૧/૨૦૦૦ ના જાહેરનામામાં એ સ્પષ્ટ રીતે જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, કાચા માલની ખરીદી પર આવી કોઈ પણ પ્રકારની મુક્તિ ત્યારે જ એકમ માટે ઉપલબ્ધ રહેશે જ્યારે તે એક જ એકમમાં માલના ઉત્પાદન માટે કાચા માલનો વપરાશ કરી રહ્યું હોય. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તે કાયદાની સ્થાયી સ્થિતિ છે કે આવા કોઈપણ

સુધારા માત્ર સ્પષ્ટ પ્રકૃતિના હોવાથી, તમામ સંસ્થાઓને સમાન રીતે લાગુ પડે છે અને મૂળ જાહેરનામા ની તારીખથી જ મુક્તિ આપે છે. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્યો ના કેસોમાં આ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખવા માં આવે છે વગેરે. વગેરે. વિરુધ્ધ વી. વી. એફ. લિમિટેડ અને અન્ય, વગેરે. વગેરે. (સુપરા) અને બેંગલુરુ વિકાસ સત્તામંડળ વિરુધ્ધ સુધાકર હેગડે અને અન્ય, (૨૦૨૦) ૧૫ એસ. સી. સી. ૬૩ (પેરા ૩૨ થી ૩૫). એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા વિવાદિત ચુકાદામાં લેવામાં આવેલો મત કે તારીખ ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ના જાહેરનામા ફક્ત આવા એકમોને જ લાગુ પડશે, જે તા. ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ પછી સ્થાપિત થાય છે તે બિનટકાઉ છે અને આ અદાલત દ્વારા ઉલટાવી શકાય તે યોગ્ય છે.

૩.૧૧ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વધુ સુધારેલ એન્ટ્રી નંબર ૨૫૫ (૨) તારીખ ૧૬.૦૧.૨૦૦૨ પણ છૂટનો લાભ લેવા માટે પાત્રતાના અવકાશને વિસ્તૃત કરી રહી હોવાનું કહી શકાય.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પછીની એન્ટ્રી નંબર ૨૫૫ (૨) તારીખ ૧૬.૦૧.૨૦૦૨ એ મૂળ એન્ટ્રી નંબર ૨૫૫ (૨) તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૩ માં જે આપવામાં આવ્યું હતું તે કંઈક દૂર કરી રહ્યું હોવાનું કહી શકાતું નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી ઉચ્ચ અદાલતે વચનાત્મક પ્રતિરોધ (પ્રોમિસરી એસ્ટોપલ)ના સિદ્ધાંતને લાગુ કરવામાં ભૂલ કરી છે કે અનુગામી જાહેરનામા દ્વારા એન્ટ્રી નં.૨૫૫ (૨) તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ હેઠળ મુક્તિનો લાભ છીનવી શકાતો નથી.

૩.૧૨ રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મનિન્દર સિંહ દ્વારા વધુમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે ઉચ્ચ અદાલતે પણ એવું નિરીક્ષણ કરીને ભૂલ કરી છે કે ૧૯૯૨ ના જાહેરનામા હેઠળ છૂટનો લાભ નકારવાથી સામાવાળા ને ઈ. પી. એલ. દ્વારા પેદા થતી વીજળીનો ઉપયોગ કરવાની ઈ.એસ.એલ. સુવિધાનો ઇનકાર કરવામાં આવશે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે ઉચ્ચ ન્યાયાલયનો ઉપરોક્ત તારણ સ્પષ્ટ રીતે ખોટો અને બિનટકાઉ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કાયદાના સ્થાયી પ્રસ્તાવ મુજબ, સરકાર દ્વારા વૈધાનિક જોગવાઈ હેઠળ આપવામાં આવેલી કોઈપણ કરમુક્તિ એક છૂટ છે, જે સરકાર સામે કોઈ કાયદેસર રીતે લાગુ કરી શકાય તેવો અધિકાર બનાવતી નથી અને સરકારને હંમેશા ઉપરોક્ત મુક્તિને બદલવા અથવા પાછી ખેંચવાની સત્તા આપવામાં આવે છે અને વચનાત્મક પ્રતિરોધ (પ્રોમિસરી એસ્ટોપલ)ના સિદ્ધાંતને આ વતી કોઈ લાગુ પડતી નથી. **યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય વગેરે વગેરે વિરુધ્ધ વી.વી.એફ. લિમિટેડ અને અન્ય, વગેરે વગેરે (સુપ્રા) (પેરા ૪૦ થી ૪૫)** ના કેસમાં અને **કોઠારી ઔધોગિક નિગમ લિમિટેડ વિરુદ્ધ તામિલનાડુ ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ અને અન્ય, (૨૦૧૬) ૪ એસસીસી ૧૩૪ (પેરા ૧૦ થી ૧૪)** ના કેસમાં આ અદાલતનો બીજો નિર્ણય આ અદાલતના નિર્ણય પર વધુ આધાર રાખવામાં આવેલ છે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત તારણો કે સામાવાળા –ઈ. એસ. એલ. ને તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ની મૂળ એન્ટ્રી નંબર ૨૫૫ (૨) હેઠળ મુક્તિ આપવાનો ઇનકાર કરવો એ સામાવાળા –ઈ.એસ.એલ.ને ઈ.પી.એલ. દ્વારા પેદા થતી વીજળીનો ઉપયોગ કરવાની સુવિધાનો ઇનકાર કરવો એ સંપૂર્ણપણે ભૂલભરેલું અને

બિનટકાઉ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સામાવાળા –આકારણીદાર– ઇ.એસ.એલ. અને ઇ.પી.એલ. વચ્ચેની ગોઠવણની તેની કર જવાબદારીને પૂર્ણ કરવા માટે સામાવાળા –આકારણીદારની જવાબદારી પર કોઈ અસર થતી નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વર્તમાન કિસ્સામાં પણ, પાત્ર એકમ દ્વારા ખરીદવામાં આવેલ કાચા માલ–નાફ્થા અને નેચરલ ગેસ–ઇ.એસ.એલ. નો ઉપયોગ એસ્સાર સ્ટીલ દ્વારા તેના પોતાના એકમોમાં કરવો જરૂરી હતો, તેમ છતાં ઇ.એસ.એલ. એ તેને ઇ.પી.એલ. ને વેચી દીધો હતો અને ઇ.પી.એલ. એ વીજળીના ઉત્પાદન માટે ઉપરોક્ત કાચા માલનો ઉપયોગ કર્યો હતો, જે વીજ ખરીદી કરાર હેઠળ ઇ.એસ.એલ. ને વેચવામાં આવ્યો હતો. અહીં ઉપર રજૂ કરવામાં આવી છે તેમ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે, વીજળી ઉત્પાદન કંપનીઓને 'બિન–પાત્ર' યાદીમાં મૂકવામાં આવી હતી અને તેથી, ઇ. પી. એલ. મૂળ એન્ટ્રી નં.૨૫૫(૨) તા.૦૫.૦૩.૧૯૯૨ હેઠળ મુક્તિ માટે પાત્ર ન હતી અને આમ,પરોક્ષ પદ્ધતિ અથવા કાર્યપદ્ધતિ દ્વારા, ઇ.પી.એલ.ને 'બિન–પાત્ર' હોવા છતાં છૂટનો લાભ મળ્યો હતો.

૩.૧૩ વૈકલ્પિક રીતે, રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મનિન્દર સિંહ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે, એમ ધારીને પણ કે તે પછીની સુધારેલી એન્ટ્રી નંબર ૨૫૫ (૨), જે તા. ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ અને ૧૬.૦૧.૨૦૦૨ જાહેરનામા દ્વારા બહાર પાડવામાં આવી છે, તેને લાગુ કરવામાં આવશે નહીં, જે ઉચ્ચ અદાલત અનુસાર વચનાત્મક પ્રતિરોધ (પ્રોમિસરી એસ્ટોપલ)ના સિદ્ધાંતથી

પ્રભાવિત હતી, તે કિસ્સામાં પણ, સામાવાળા –આકારણી કરનાર–ઈસીએલ એ તમામ શરતોને સંતોષવી જરૂરી હતી, જે મૂળ એન્ટ્રી નં.૨૫૫ (૨) તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ માં આપવામાં આવી છે, જેને ઈસીએલ પૂર્ણ કરવામાં/સંતોષવામાં નિષ્ફળ રહી હતી.

૩.૧૪ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કરવેરાના ક્ષેત્રમાં, દરેક આકારણી વર્ષ એક સ્વતંત્ર વર્ષ છે અને માત્ર એટલા માટે કે અગાઉના આકારણી વર્ષોમાં, કેટલાક લાભો ઉપલબ્ધ ન હોવા છતાં, ખોટી રીતે આપવામાં આવ્યા હતા, તેને પછીના આકારણી વર્ષોમાં સુધારી શકાય છે અને કાયદા અનુસાર કર વસૂલવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વર્તમાન કેસમાં, એવું કહી શકાય કે શરૂઆતથી જ, ઈ. એસ. એલ. એ મૂળ એન્ટ્રી નં.૨૫૫ (૨) તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ માં આપવામાં આવેલી જરૂરી શરતોનું પાલન કર્યું ન હતું, તેમ છતાં તેમને વર્ષ ૨૦૦૦ પહેલાના સમયગાળા માટે માફીનો લાભ ભૂલથી મળ્યો હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તે કરવેરા વસૂલવાનો રાજ્યનો અધિકાર છીનવી લેતો નથી, જે અન્યથા કાયદા હેઠળ સ્વીકાર્ય છે અને જે કાયદા અનુસાર વસૂલવામાં આવે છે.

૩.૧૫ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે, હાલના કિસ્સામાં ઇએસએલ અને ઇપીએલ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી કાર્યપધ્ધતિને ધ્યાનમાં રાખીને અને મુક્તિની સૂચનાની સ્પષ્ટ અને અસંદિગ્ધ શરતોથી સંપૂર્ણ વાકેફ હોવા

છતાં અને વીજ ઉત્પાદક કંપનીઓને મુક્તિ મેળવવા માટે ખાસ કરીને 'અયોગ્ય' બનાવવામાં આવી હતી અને તે હકીકત હોવા છતાં કે મૂળ એન્ટ્રીમાં પૂરી પાડવામાં આવેલી શરતો અનુસાર, કાચો માલ – નેપ્થા અને નેચરલ ગેસનો ઉપયોગ આકારણી દ્વારા કરવો જરૂરી હતો – ઈએસએલ દ્વારા તેના પોતાના એકમમાં, કાચો માલ 'અયોગ્ય' કંપની– ઈપીએલને વેચવામાં આવ્યો હતો – ઈપીએલ અને 'અયોગ્ય એકમ' ને પરોક્ષ / સીધા મુક્તિનો લાભ મળ્યો હતો, જોકે તે હકદાર ન હતો અને/અથવા પાત્ર ન હતો અને વીજળીના ઉત્પાદન માટે તેમના પોતાના યુનિટમાં ઉપરોક્ત કાચા માલનો ઉપયોગ કર્યો હતો, સામાવાળા –આકારણી કલમ ૪૫ (૫) ના સંદર્ભમાં દંડ ભરવા માટે જવાબદાર છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી ટ્રિબ્યુનલ અને ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા પુષ્ટિ કરાયેલ દંડને રદ કરીને સંયુક્ત કમિશનર દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશો પણ રદ કરવા ને પાત્ર છે.

૩.૧૬ ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને અને ઉપરોક્ત નિર્ણયો પર આધાર રાખીને, વર્તમાન અપીલને મંજૂરી આપવા માટે પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે.

૪. સામાવાળા –કરદાતા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી રિતિન રાય દ્વારા વર્તમાન અપીલોનો ઉગ્ર વિરોધ કરવામાં આવે છે.

૪.૧ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સામાવાળા નું નામ અગાઉ એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ હતું, જેને પછી એસ્સાર સ્ટીલ ઇન્ડિયા લિમિટેડ (ઇ.એસ.આઇ.એલ.) માં બદલવામાં આવ્યું હતું. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે

કે એસ્સાર સ્ટીલ ઇન્ડિયા લિમિટેડને તા. ૦૨.૦૮.૨૦૧૭ ના રોજ નાદારી અને દેવાળું સંહિતા, ૨૦૧૬ ("આઈ.બી.સી.") હેઠળ નાદારીમાં દાખલ કરવામાં આવી હતી અને આર્સેલર મિત્તલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ દ્વારા રજૂ કરાયેલ ઇ.એસ.આઇ.એલ. માટે ઠરાવ યોજનાની મંજૂરીમાં કોર્પોરેટ નાદારી ઠરાવ પ્રક્રિયા પૂર્ણ થઈ છે, જેને આ અદાલત દ્વારા **એસ્સાર સ્ટીલ ઇન્ડિયા લિમિટેડ વિરુદ્ધ સતીશ કુમાર ગુપ્તા અને અન્ય, (૨૦૨૦) ૮ એસ.સી.સી. ૫૩૧)** ની લેણદારોની સમિતિના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે. તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે તે જ અનુસાર, સામાવાળા –એસ્સાર સ્ટીલ ઇન્ડિયા લિમિટેડનો ૧૦૦ % શેરહોલ્ડિંગ હવે આર્સેલર મિત્તલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ પાસે છે. તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે ત્યારબાદ પણ, ઇ.એસ.આઇ.એલ.નું નામ બદલીને આર્સેલર મિત્તલ નિપ્પોન સ્ટીલ ઇન્ડિયા લિમિટેડ કરવામાં આવ્યું છે.

૪.૨ સામાવાળા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી રાય દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે વર્તમાન કેસમાં મૂળ રિટ અરજદારની તરફેણમાં સહવર્તી તારણો છે–ટ્રિબ્યુનલ તેમજ ઉચ્ચ અદાલત બંને દ્વારા અહીં સામાવાળા છે, જેમાં એવું માનવામાં આવે છે કે એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ મૂળ એન્ટ્રી નં.૨૫૫ (૨), નાણા વિભાગના તા. ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ના જાહેરનામા હેઠળ મુક્તિ માટે પાત્ર છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ટ્રિબ્યુનલ તેમજ ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા સહવર્તી તારણો છે કે સરકારી જાહેરનામા તારીખ ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ અને ૧૬.૦૧.૨૦૦૨ દ્વારા જારી કરાયેલ અનુગામી સુધારેલ એન્ટ્રી નં.૨૫૫ (૨) સામાવાળા ને લાગુ પડતી નથી અને તે મુજબ દંડ લાદવાનો પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી. એવી રજૂઆત

કરવામાં આવે છે કે સામાવાળા તરફથી કોઈ દુર્ભાવના સાબિત ન થાય તો પણ દંડની કોઈ વસૂલાત કરવામાં આવશે નહીં.

૪.૩ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સામાવાળા એ ગુજરાત સરકારના ઉદ્યોગ,ખાણ અને ઊર્જા વિભાગ દ્વારા જારી કરવામાં આવેલા તા.૦૭–૫–૧૯૮૬ના ઠરાવ અનુસાર તેના પ્રથમ એકમ (એકમ નં.૧)માં યોગ્ય રોકાણ કર્યું હતું અને તેથી તા.૦૧–૦૮–૧૯૯૦ થી તા.૩૧–૦૭–૨૦૦૪ સુધીના લાયક સમયગાળા દરમિયાન રૂ.૨૩૭.૫૯ કરોડની ઉપલી નાણાકીય મર્યાદા સુધી પ્રોત્સાહનો મેળવવાના હકદાર તરીકે પ્રમાણિત કરવામાં આવ્યું હતું. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે, આમ, એકમ નંબર ૧ માં કરવામાં આવેલા રોકાણથી એચ. બી.આઈ. નું ઉત્પાદન શરૂ થયું હતું, જેના માટે ગુજરાત સેલ્સ ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૬૯ની કલમ ૪૯ (૨) હેઠળ ગુજરાત સરકાર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ જાહેરનામાની એન્ટ્રી ૧૧૮ હેઠળ વેચાણવેરામાંથી મુક્તિ પ્રોત્સાહનો સ્વીકાર્ય હતા.

૪.૪ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તા ૨૬.૦૭.૧૯૯૧ના રોજ ગુજરાત રાજ્યએ ઠરાવ દ્વારા મુખ્ય ક્ષેત્રના ઉદ્યોગોમાં રોકાણ આકર્ષવા માટે "પ્રતિષ્ઠિત એકમોને વિશેષ પ્રોત્સાહન માટેની યોજના, ૧૯૯૦–૯૫ (ફેરફાર કરેલ)" તરીકે ઓળખાતી યોજનાની જાહેરાત કરી હતી. ઉપરોક્ત યોજનાને અનુસરીને, સામાવાળા તેના બીજા એકમ (એકમ નંબર ૨) માં એચ.આર.સી. ના ઉત્પાદન માટે આશરે રૂ. ૫,૦૦૦ કરોડનું રોકાણ હાથ ધર્યું હતું અને તે પાત્ર સમયગાળા દરમિયાન રૂ. ૨૦૫૦ કરોડ છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પાત્ર એકમ તરીકે

એકમ નંબર ૨ માટે, સામાવાળા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ની કલમ ૪૯ (૨) હેઠળ ગુજરાત સરકાર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા જાહેરનામા એન્ટ્રી ૨૫૫ હેઠળ મુક્તિ મેળવવા માટે હકદાર હતો.

૪.૫ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સામાવાળા એ પાત્રતા પ્રમાણપત્ર અને ઉપરોક્ત તરીકે આપવામાં આવેલી મુક્તિ અનુસાર, ખરીદી કર અને વેચાણવેરાની ચુકવણીમાંથી મુક્તિ મેળવી છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સામાવાળા હંમેશા ૨૦૦ મેગાવોટ સુધીનો કેપ્ટિવ પાવર પ્લાન્ટ સ્થાપિત કરવાનો ઈરાદો ધરાવતો હતો, પરંતુ અપીલકર્તા–રાજ્યની જરૂરિયાતને કારણે, અગાઉની એસ્સાર સ્ટીલ ઈન્ડિયા લિમિટેડની જૂથ કંપની એસ્સાર પાવર લિમિટેડ દ્વારા એક અલગ પાવર પ્લાન્ટ શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે એકમ નંબર ૨ કાર્યરત થયા પછી, સામાવાળા –એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ દ્વારા ફોર્મ નં.૨૬ માં જાહેરાતો સામે ખરીદવામાં આવેલા નેચરલ ગેસ અને નાફ્થાને એસ્સાર પાવર લિમિટેડ દ્વારા વીજળીમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવ્યા હતા અને તેનો ઉપયોગ સામાવાળા ના ઔદ્યોગિક એકમ–ઈએસએલમાં એચઆરસીના ઉત્પાદનના હેતુ માટે ઈનપુટ તરીકે કરવામાં આવ્યો હતો. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે આ નોકરી–કાર્ય વ્યવસ્થાની પ્રકૃતિ દ્વારા અને ૧૯૯૪–૯૫ માંથી તમામ જરૂરી વૈધાનિક ઔપચારિકતાઓનું પાલન કર્યા પછી કરવામાં આવ્યું હતું.

૪.૬ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ખરીદવેરાની ચુકવણીમાંથી મુક્તિ મેળવવા માટે સામાવાળા મૂળ એન્ટ્રી નં.૨૫૫ (૨)/મૂળ જાહેરનામા તારીખ

૦૫.૦૩.૧૯૯૨ હેઠળ યોગ્ય રીતે પાત્ર હતો/છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વેચાણવેરાના કમિશનરે પણ તેના અગાઉના તારીખ ૧૬.૦૮.૨૦૦૨ ના આદેશમાં અને ત્યારબાદ આકારણી અધિકારી દ્વારા આકારણી વર્ષ ૧૯૯૫–૧૯૯૬ થી ૧૯૯૭–૧૯૯૮ અને ૨૦૦૦–૨૦૦૧ માટેના આકારણી આદેશોમાં પણ સામાવાળા –એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડને મૂળ એન્ટ્રી નં.૨૫૫ (૨) તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ હેઠળ મુક્તિ મેળવવાની મંજૂરી અને/અથવા મંજૂરી આપી હતી.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વર્તમાન કેસમાં, પછીના મૂલ્યાંકન વર્ષો માટે પણ ટ્રિબ્યુનલ તેમજ ઉચ્ચ અદાલતે એવું પણ માન્યું છે કે સામાવાળા એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ મૂળ એન્ટ્રી નં.૨૫૫ (૨) તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ મુજબ ખરીદી કરની ચુકવણીમાંથી મુક્તિ મેળવવા માટે હકદાર હતી/છે.

૪.૭. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા અવલોકન અને ઠરાવ્યા મુજબ પણ, સામાવાળા –ઈ.એસ.એલ. મૂળ એન્ટ્રી તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨, નં. ૨૫૫(૨) હેઠળ સૂચવવામાં આવેલી શરતોને પૂર્ણ કરે છે અને તેથી સંબંધિત સમયે, તેને યોજનાનો લાભ આપવામાં આવ્યો હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જેમ કે સામાવાળા –ઈ.એસ.એલ.ને મૂલ્યાંકન વર્ષો તા. ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ પહેલા માટે તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ની મૂળ એન્ટ્રી નં.૨૫૫ (૨) હેઠળ મુક્તિ આપવામાં આવી હતી.

૪.૮ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આ રીતે સામાવાળા – ઇએસએલે તા. ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ ના પ્રથમ /મૂળ એન્ટ્રી નં. ૨૫૫ (૨) હેઠળ

મુક્તિ મેળવવા માટે જરૂરી તમામ પાત્રતા માપદંડ /શરતોનું પાલન કર્યું છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પ્રથમ/મૂળ જાહેરનામા હેઠળ મુક્તિ મેળવવા માટે પાત્રતા માપદંડ એ હતો કે આ રીતે ખરીદવામાં આવેલ માલનો ઉપયોગ એકમમાં અને ગુજરાત રાજ્યની અંદર ગમે ત્યાં થવો જોઈએ. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પ્રથમ/મૂળ જાહેરનામામાં ઉલ્લેખિત શરતો પાત્ર એકમમાં માલના ઉપયોગને પ્રતિબંધિત કરતી નથી, પરંતુ તેનાથી વિપરીત, તે ગુજરાત રાજ્યમાં ગમે ત્યાં ઉપયોગ માટે જોગવાઈ કરે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે શરત નંબર ૬ મુજબ પણ, પાત્ર એકમને ગુજરાત રાજ્યની અંદર ખરીદવામાં આવેલી ચીજવસ્તુઓનો કાચા માલ તરીકે ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

૪.૯ તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જ્યારે ગુજરાત રાજ્યમાં વીજળીમાં રૂપાંતર માટે આવેલી એસ્સાર પાવર લિમિટેડને રોજગાર–કાર્યના આધારે માલની ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યો હતો અને આ રીતે પેદા થતી વીજળીનો ઉપયોગ સામાવાળા એસ્સાર સ્ટીલ દ્વારા માલના ઉત્પાદનમાં કરવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે પ્રથમ/મૂળ જાહેરનામામાં દર્શાવેલી શરતો સંપૂર્ણપણે સંતોષકારક હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પ્રથમ/મૂળ જાહેરનામા હેઠળની યોજનાની ક્યારેય કલ્પના કરવામાં આવી નથી અથવા તે જ સ્વરૂપમાં માલના ઉપયોગ માટે જોગવાઈ કરવામાં આવી નથી જેમાં તે ખરીદવામાં આવી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વર્તમાન કેસમાં, ખરીદવામાં આવેલા નાફ્થા અને નેચરલ ગેસનો ઉપયોગ એકમ નંબર ૨ માં પાવરના રૂપમાં કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, આ માલની ખરીદી માટે ફોર્મ નં. ૨૬ માં આપવામાં આવેલા એકરારનો કોઈ ભંગ થયો ન હતો.

૪.૧૦ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પ્રસ્થાપિત કાયદા અનુસાર, કોઈ સંસ્થા ઈન્સેન્ટિવ મેળવવા માટે હકદાર છે કે નહીં તે નક્કી કરતી વખતે, જોગવાઈઓનું કડક અર્થઘટન કરવું જોઈએ. જો કે, કોઈ સંસ્થા ઈન્સેન્ટિવ માટે હકદાર છે તે સ્વીકાર્યા પછી, ઈન્સેન્ટિવના અવકાશને કારણે ઉદ્ભવતા કોઈપણ પ્રશ્નો નક્કી કરતી વખતે, એક ઉદાર અભિગમ અપનાવવો જોઈએ. **સહાયક કમિશનર (સી. ટી.) એલ. ટી. યુ. અને અન્ય વિ. અમારા રાજા બેટરીઝ લિમિટેડ, (૨૦૦૯) ૮ એસસીસી ૨૦૯** ના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે.

૪.૧૧ એ રજૂ કરવામાં આવે છે કે સ્વીકાર્યું છે કે સામાવાળા નો એકમ નંબર ૨ બીજા જાહેરનામા પહેલાં મુક્તિ મેળવવા માટે પાત્ર હતો. અપીલકર્તા–રાજ્યએ કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યો ન હતો, ન તો તેઓએ બીજા જાહેરનામા પહેલાં કોઈ કર વસૂલ કર્યો હતો. તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે વેચાણવેરાના કમિંશનર દ્વારા બહાર પાડવામા આવેલા તારીખ ૧૬.૦૮.૨૦૦૨ ના પત્રને બદલે, અપીલકર્તા–રાજ્યએ પુષ્ટિ કરી હતી કે સામાવાળા દ્વારા કોઈ ઉલ્લંઘન કરવામાં આવ્યું નથી. તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે, એકવાર એકમ નંબર ૨ મૂળ જાહેરનામા હેઠળ પાત્ર હોવાનું જણાયું, સિવાય કે તે તેની કાર્યપદ્ધતિમાં ફેરફાર કરે, તેને પ્રથમ/મૂળ જાહેરનામા હેઠળ મુક્તિ આપવી જોઈતી હતી.

૪.૧૨ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે રાજ્ય વતી એવો ક્યારેય કેસ ન હતો કે સામાવાળા એ પ્રથમ/મૂળ જાહેરનામા નું ઉલ્લંઘન કર્યું હતું. તેણે

માત્ર એવો આક્ષેપ કર્યો હતો કે બીજા જાહેરનામા હેઠળ બદલવામાં આવેલી શરતોનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવ્યું છે. તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે તેથી બીજા અને ત્રીજા જાહેરનામા સામાવાળા –એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડને લાગુ પડતા હતા કે કેમ તેનું મૂલ્યાંકન કરવું અનિવાર્ય છે.

૪.૧૩ એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે કોઈ પણ સંજોગોમાં પ્રથમ/મૂળ જાહેરનામામાં એમ પણ જણાવવામાં આવ્યું છે કે "જો પાત્ર એકમ અહીં ઉલ્લેખિત શરતો અને સમયાંતરે નિર્ધારિત કરવામાં આવેલી વધુ શરતોને પૂર્ણ કરે છે". એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જ્યારે અપીલકર્તા રાજ્ય પ્રથમ/મૂળ જાહેરનામા હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલી શરતોમાં વધુ ઉમેરો કરી શકે છે, ત્યારે આવી વધારાની શરત મૂળ શરતમાં ફેરફાર/સુધારો કરવા માટે અમલમાં ન આવી શકે, એટલે કે, માલનો ઉપયોગ ગુજરાત રાજ્યમાં થવો જોઈએ.

૪.૧૪ એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે બીજા જાહેરનામા દ્વારા, મૂળ પાત્રતાની શરતમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો અને ગુજરાત રાજ્યની અંદર ઉપયોગની જરૂરિયાતને ઔદ્યોગિક એકમની અંદર બદલવામાં આવી હતી, જેના માટે પાત્રતાનું પ્રમાણપત્ર મેળવવામાં આવ્યું હતું. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે મૂળ શરતમાં આ ફેરફારને મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી કારણ કે પ્રથમ/મૂળ જાહેરનામામાં માત્ર વધારાની શરતો લાદવાની જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી અને મૂળ શરતમાં સુધારાને ધ્યાન માં લેવામાં આવી ન હતી.

૪.૧૫ વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે બીજુ જાહેરનામુ ફક્ત તે જ ઉદ્યોગો માટે લાગુ થશે જે તા ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ પછી સ્થાપવામાં આવ્યા હતા. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે પ્રથમ જાહેરનામું ઈન્સેન્ટીવ યોજના અનુસાર બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ઉપરોક્ત યોજનાના સંદર્ભમાં, જો ઈન્સેન્ટીવ આપતી વખતે પ્રચલિત શરતોનું પાલન કરવામાં આવે તો સામાવાળા તા. ૨૨.૦૨.૧૯૯૩ થી તા. ૨૧.૦૨.૨૦૦૭ સુધીના પાત્રતાપૂર્ણ સમયગાળા દરમિયાન રૂ. ૨૦૫૦ કરોડની નાણાકીય મર્યાદા સુધી ઈન્સેન્ટિવ મેળવવા માટે હકદાર છે.

૪.૧૬ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પ્રથમ જાહેરનામા સાથે યોજનાનું સંયુક્ત વાંચન સૂચવે છે કે રાજ્યએ ઈન્સેન્ટિવ આપીને તેના રાજ્યમાં રોકાણ કરવા માટે ઉદ્યોગોને આમંત્રિત કર્યા છે, જે એકવાર મંજૂર થયા પછી નિશ્ચિત સમયગાળા માટે એટલે કે તા. ૨૧.૦૨.૨૦૦૭ સુધી માન્ય રહેશે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પ્રથમ જાહેરનામામાં માત્ર વધારાની શરતો લાદવાની જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી જેનું પાત્ર સંસ્થાઓ દ્વારા પાલન કરવું પડ્યું હતું.

૪.૧૭ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ત્રીજા જાહેરનામા કે જેના દ્વારા તા.૦૫–૦૩–૧૯૯૨ની મૂળ એન્ટ્રી નં.૨૫૫(૨)માં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો, તેમાં વધુમાં એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી કે પાત્ર એકમ માલનો ઉપયોગ તેના ઔદ્યોગિક એકમમાં કાચા માલ, પેકિંગ મટિરિયલ્સ, ઉપભોક્તા સ્ટોર્સ તરીકે કરવામાં આવે તો પણ માલની ખરીદી પર ખરીદવેરામાંથી મુક્તિનો

દાવો કરી શકે છે, જેના માટે તેણે તેના અન્ય એકમ અથવા ડિવિઝનને મોકલવા માટે માલના ઉત્પાદન માટે પાત્રતા પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું હતું. ગુજરાત રાજ્યની અંદર આવા અન્ય એકમ કે વિભાગ દ્વારા વેચાણ માટે અન્ય માલના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગ માટે અથવા આવા અન્ય એકમ દ્વારા વેચાણ માટે અન્ય માલના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગ માટે રાજ્ય બહાર આવેલા અન્ય એકમ કે ડિવિઝનને આવા અન્ય એકમ દ્વારા વેચાણ માટે ઉપયોગ માટે.

૪.૧૮ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આ યોજના અને શરૂઆતમાં ઘડવામાં આવેલી પ્રથમ જાહેરનામામાં એકમની બહાર વીજળી ઉત્પન્ન કરવા માટે કુદરતી ગેસ અને નાફ્થાના ઉપયોગની મંજૂરી આપી હતી, જ્યારે વીજળીનો ઉપયોગ લાયક એકમમાં કરવામાં આવતો હતો, જે અગાઉના વર્ષોના મૂલ્યાંકન આદેશોમાં સ્વીકારવામાં આવ્યો હતો. તેવી જ રીતે, ત્રીજા જાહેરનામા દ્વારા કરવામાં આવેલા સુધારાઓમાં ખરીદેલા માલનો ઉપયોગ યુનિટમાં માલના ઉત્પાદનમાં કરવાની છૂટ આપવામાં આવી છે, જેથી અન્ય એકમમાં પણ અન્ય માલના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગ માટે ગુજરાત રાજ્યની અંદર કે બહાર તબદીલી કરી શકાય. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે, આમ, સુધારા અનુસાર, ગુજરાત રાજ્યની અંદર અથવા બહારના અન્ય એકમોમાં પણ માલનો ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

૪.૧૯ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તેથી જ્યારે શરૂઆતમાં તા. ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ના રોજ અમલમાં મૂકવામાં આવેલ અને ત્રીજા જાહેરનામા દ્વારા

સુધારો કરવામાં આવેલ જાહેરનામા તા. ૧૬.૦૧.૨૦૦૨થી સુધારવામાં આવ્યું હતું, ત્યારે એવું કહી શકાય નહીં કે માત્ર તા.૧૪.૧૧.૨૦૦૦ થી તા. ૧૫.૦૧.૨૦૦૨ના વચ્ચેના ટૂંકા ગાળા માટે જ, સરકાર પાસે માત્ર પાત્ર એકમમાં જ ઉપયોગને સંપૂર્ણપણે મર્યાદિત કરવાનો અલગ ઈરાદો હતો અને તે યોજના હેઠળની શરતો કે જેણે ૧૪ વર્ષની મુદત માટે આપ્યા હતા તે વાર્ષિક ધોરણે બદલાય છે.

૪.૨૦ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આ યોજનામાં જે સ્વરૂપમાં માલ ખરીદવામાં આવ્યો હતો તે જ સ્વરૂપમાં માલના ઉપયોગ માટે ક્યારેય કલ્પના કરવામાં આવી ન હતી અથવા જોગવાઈ કરવામાં આવી ન હતી અને સામાવાળા દ્વારા ખરીદવામાં આવેલા નાફ્થા અને કુદરતી ગેસનો ઉપયોગ એકમ નંબર ૨ માં સત્તાના સ્વરૂપમાં કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, આ માલની ખરીદી માટે ફોર્મ નંબર ૨૬ માં આપવામાં આવેલી ઘોષણાઓનો કોઈ ભંગ થયો ન હતો.

૪.૨૧ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અન્યથા મૂળ પાત્રતાની શરતમાં કરવામાં આવેલ કોઈપણ સુધારો સંભવિત સ્વરૂપનો હશે અને તે ફક્ત નવા ઔદ્યોગિક એકમો/એકમોને જ લાગુ પડશે જે તા. ૧૪.૧૧.૨૦૦૦ પછી પાત્ર બનશે. સુધારેલું જાહેરનામું એવા ઉદ્યોગો પર લાગુ પડશે નહીં કે જેઓ પ્રથમ જાહેરનામા અનુસાર સ્થાપિત કરવામાં આવ્યા હતા અને પ્રથમ જાહેરનામા હેઠળ પાત્ર હતા અને જેમના અધિકારો પ્રથમ જાહેરનામા હેઠળ ૧૪ વર્ષ સુધી સ્પષ્ટ હતા.

૪.૨૨ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સામાવાળા એસ્સાર સ્ટીલે ફોર્મ નંબર ૨૬ માં આપવામાં આવેલી ઘોષણાઓનો કોઈ ભંગ કર્યો નથી. માત્ર એટલા માટે કે નેચરલ ગેસ અને નાફ્થાનો ઉપયોગ ઈ.પી.એલ. દ્વારા વીજળીના ઉત્પાદન માટે કરવામાં આવ્યો હતો, જેનો ઉપયોગ આખરે પાત્ર એકમમાં કરવામાં આવ્યો હતો, સામાવાળા –ઈ.એસ.એલ. એ આપેલ શરતોનો ભંગ કર્યો હોવાનું કહી શકાય નહીં.

૪.૨૩ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે બીજા અને ત્રીજા જાહેરનામા સામાવાળા –ઈ.એસ.એલ.ને લાગુ પડે છે એમ ધારીને પણ, સુધારેલી શરતમાં એકમમાં ખરીદેલી ચીજવસ્તુઓનો "સીધો" ઉપયોગ કરવાની જરૂર નથી અને તેથી જ્યારે કુદરતી ગેસ/નાફ્થાનો વીજળીમાં રૂપાંતર પછી એકમમાં ઉપયોગ કરવામાં આવે ત્યારે પણ શરત સંતોષાય છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે, ઉચ્ચ અદાલત અને ટ્રિબ્યુનલ બંને દ્વારા હકીકતના સમાંતર તારણો છે કે સામાવાળા – ઇએસએલ દ્વારા રાહત દરે ખરીદવામાં આવેલા ઇંધણનું કોઈ ડાયવર્ઝન નથી, અને તે ઇપીએલને માત્ર વીજળીમાં રૂપાંતરિત કરવા માટેના મર્યાદિત હેતુ માટે આપવામાં આવ્યું હતું અને ત્યારબાદ સામાવાળા –એસ્સાર સ્ટીલ દ્વારા તેની ઉત્પાદન પ્રક્રિયામાં તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો.

૪.૨૪ સામાવાળા –ઈ. એસ. એલ. વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી રાય દ્વારા વધુમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે અન્યથા પણ ખરીદી કરની માંગને વચનાત્મક પ્રતિરોધ (પ્રોમિસરી એસ્ટોપલ)ના નિયમ અને ટ્રિબ્યુનલ તેમજ

માનનીય ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા અવલોકન અને માન્ય અપેક્ષા દ્વારા પ્રતિબંધિત કરવામાં આવી હતી.

૪.૨૫ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સામાવાળા અપીલકર્તા–રાજ્ય દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવતા ઈન્સેન્ટિવ પર આધાર રાખીને તેના એકમ નં. ૨ માં એચઆરસીના ઉત્પાદન માટે ૩. ૫૦૦૦ કરોડની રકમનું રોકાણ કર્યું હતું. યોજનામાં આપવામાં આવેલ ઉપરોક્ત ઈન્સેન્ટિવ અને પ્રથમ જાહેરનામામાં એવી શરત લાદવામાં આવી છે કે પાત્ર સંસ્થા દ્વારા ખરીદવામાં આવેલ માલનો ઉપયોગ ગુજરાત રાજ્યમાં કાચા માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા યોગ્ય સંસ્થા દ્વારા વેચવામાં આવતા માલના ઉત્પાદનમાં ઉપભોજ્ય ભંડાર તરીકે કરવામાં આવશે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી તે પછી રાજ્યને ઈન્સેન્ટિવ મેળવવા માટે પૂરી કરવા માટે જરૂરી શરતોમાં સુધારો કરવાથી રોકવામાં આવે છે, કારણ કે સામાવાળા એ રાજ્યની ખાતરી પર કામ કર્યું હતું કે જ્યાં સુધી તે શરતોને પૂર્ણ કરે ત્યાં સુધી તે યોજના હેઠળ નિર્ધારિત સમય માટે મુક્તિ મેળવવા માટે પાત્ર રહેશે.

૪.૨૬ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે રાજ્યની ખાતરીના આધારે,સામાવાળા એ એકમ નંબર ૨ માં વિશાળ રોકાણ કરીને અને વીજળીના પુરવઠા માટે એસ્સાર પાવર લિમિટેડ સાથેના કરાર સહિત વિવિધ કરારો કરીને તેની સ્થિતિ બદલી નાખી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી માનનીય ઉચ્ચ ન્યાયાલય અને ટ્રિબ્યુનલ સામાવાળા ના સ્પષ્ટ અધિકારોને માન્યતા આપવા માટે પુરાવાના નિયમ તરીકે વચનાત્મક પ્રતિરોધ (પ્રોમિસરી એસ્ટોપલ)ના સિદ્ધાંતને

લાગુ કરવામાં સાચા હતા.

૪.૨૭ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અન્યથા કોઈ પણ સંજોગોમાં સામાવાળા પર રાજ્ય દ્વારા દંડ લાદવો ગેરકાયદેસર છે અને કાયદામાં કોઈ આધાર વિના છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે (એ) સામાવાળા એ પ્રથમ જાહેરનામામાં નિર્ધારિત શરતોનો ભંગ કર્યો નથી; (બી) બીજા અને ત્રીજા જાહેરનામા સામાવાળા ને લાગુ પડતા નથી અને; (સી) એમ ધારીને પણ કે બીજા અને ત્રીજા જાહેરનામા સામાવાળા ને લાગુ પડે છે, તો પણ સામાવાળા દ્વારા તેમાંની શરતોનો ભંગ કરવામાં આવ્યો નથી. તેથી, દંડ લાદવાનો પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી.

૪.૨૮. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અન્યથા પણ, રાજ્યએ વિચાર્યા અથવા ચુકાદા વિના યાંત્રીકૃત રીતે ૧૫૦ % ના મહત્તમ દરે દંડ લાધો છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી, વિવાદને લગતા વાસ્તવિક સંજોગોને ધ્યાનમાં લીધા વિના દંડ લાદવો મનસ્વી, અન્યાયી અને ગેરકાયદેસર છે અને તેથી પંચ તેમજ માનનીય ઉચ્ચ અદાલતે દંડ લાદવાને યોગ્ય રીતે રદ કર્યો છે.

૪.૨૯ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આ અદાલતે કેટલાક ચુકાદાઓમાં જણાવ્યા મુજબ દંડ લાદવો એ અર્ધ–ફોજદારી ચુકાદાનું પરિણામ છે. **હિન્દુસ્તાન સ્ટીલ લિમિટેડ વિરુદ્ધ ઓરિસ્સા રાજય, (૧૯૬૯) ૨ એસસીસી ૬૨૭** અને **એક્સેલ ક્રોપ કેર લિમિટેડ વિરુદ્ધ કોમ્પિટિશન કમિશન ઓફ ઇન્ડિયા અને**

અન્ય, (૨૦૧૭) ૮ એસસીસી ૪૭ માં આ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે.

૪.૩૦ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પ્રસ્તુત કેસની હકીકતોમાં સામાવાળા એક વાસ્તવિક માન્યતા હેઠળ હતા કે તે ફોર્મ નંબર ૨૬ માં કરવામાં આવેલી એકરારના આધારે પ્રથમ જાહેરનામા હેઠળ મુક્તિનો દાવો કરવા માટે પાત્ર છે અને સુધારેલા જાહેરનામાઓ સામાવાળા ને લાગુ પડશે નહીં કારણ કે યોજના હેઠળ ચોક્કસ સમયગાળા માટે ઈન્સેન્ટિવની ખાતરી આપવામાં આવી હતી અને ઈન્સેન્ટિવની આવી માન્યતાને પણ માન્ય રાખવામાં આવી હતી. વેચાણવેરા કમિશનર દ્વારા તા.૧૬–૦૮–૨૦૦૨ના રોજ બહાર પાડવામાં આવેલા પત્ર દ્વારા, જેમાં એવી પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી કે સામાવાળા દ્વારા કોઈ પણ પ્રકારનો ભંગ કરવામાં આવ્યો નથી અને રાજ્યએ સામાવાળા દ્વારા કાનૂની જોગવાઈઓનો બદઈરાદાપૂર્વકનો અથવા ઈરાદાપૂર્વકનો ભંગ કરવાનો કેસ કર્યો નથી. તેથી દંડ વસૂલવા માટે કોઈ વાજબીપણું નથી.

૪. ૩૧ ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને તેણે હાલની અપીલને રદ કરવાની વિનંતી કરી હતી.

૫. સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલને લાંબા સમય સુધી સાંભળ્યા.

૬. વર્તમાન અપીલમાં આ અદાલતની વિચારણા માટે જે પ્રશ્નો પૂછવામાં આવ્યા

છે તે આ પ્રમાણે છેઃ

(I) શું સામાવાળા ાી–ડીલર–એસેસી–એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ (અગાઉની) નાણાં વિભાગના તા. ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ના જાહેરનામા અનુસારની મૂળ નોંધ નં. ૨૫૫(૨) અનુસાર ખરીદી કરની ચુકવણીમાંથી છુટ મેળવવા માટે હકદાર હતી/છે ?

(ii) શું ત્યારપછીની સુધારેલી નોંધ નં. ૨૫૫(૨), જે તા. ૧૪/૧૧/૨૦૦૦ ના રોજ અને તા.૧૬/૦૧/૨૦૦૨ના જાહેરનામાઓ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવી છે, તે કોઈપણ રીતે તા.૦૫/૦૩/૧૯૯૨ ના પ્રથમ જાહેરનામા મુજબ નિર્ધારિત મૂળભૂત જરૂરિયાતો/શરતોમાં ફેરફાર કે સુધારો કરે છે ?

(iii) શું તા. ૧૪/૧૧/૨૦૦૦ અને ૧૬/૦૧/૨૦૦૨ના સરકારી જાહેરનામાઓ દ્વારા અનુગામી સુધારેલી નોંધ કોઈ પણ રીતે તા.૦૫/૦૩/૧૯૯૨ના પ્રથમ જાહેરનામા મુજબ પ્રથમ/મુળ નોંધ નં.૨૫૫ (૨) હેઠળ સામાવાળા ાીના છુટ મેળવવાના અધિકારને છીનવી લે છે ?

(iv) નમુના નં.૨૬ મુજબ સામાવાળા ાી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ઘોષણાનો કોઈ ભંગ થયો હતો કે કેમ ?

(v) શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં તા.૧૪/૧૧/૨૦૦૦ ના રોજ અને ત્યાર પછી ખરીદી કરની માંગને વચનાત્મક પ્રતિરોધ (પ્રોમિસરી એસ્ટોપલ)ના સિદ્ધાંત દ્વારા અસર થઈ હતી ?

૭. ઉપરોક્ત પ્રશ્નોના જવાબ આપતી વખતે, તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ ના

જાહેરનામાની મૂળ નોંધ નં. ૨૫૫(૨) દ્વારા અને ત્યારબાદની સુધારેલી નોંધ નં. ૨૫૫(૨) જે તારીખ ૧૪/૧૧/૨૦૦૦ અને ૧૬/૦૧/૨૦૦૨ ના જાહેરનામાઓ દ્વારા સુધારવામાં આવી છે અને ઉપરોક્ત સૂચનાઓમાં ઉલ્લેખિત શરતો/પાત્રતાના માપદંડનો ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી છે, જે નીચે મુજબ છેઃ–

૧. મૂળ નોંધ નં. ૨૫૫ (૨)
નાણાં વિભાગના તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ ના જાહેરનામા પ્રમાણે.

નોંધ નં.	ખરીદીઓના વેચાણનો વર્ગ
૨૫૫ (૨)	નોંધાયેલા વેપારી દ્વારા પાત્ર એકમને વેચાણ અથવા કાચો માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી, ઉપભોજ્ય (કન્ઝ્યુમેબલ) દુકાનો અથવા પેકિંગ સામગ્રી.
શરતોઃ	----------
(૧)	જો પાત્ર (યોગ્ય) એકમ વેચાણ કરનાર વેપારીને અહીં સંલગ્ન ફોર્મ ૨૬માં પ્રમાણપત્ર રજૂ કરે છે, જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે એ જાહેર કરવામાં આવે છે કે ગુજરાત રાજ્યમાં તેના દ્વારા કાચા માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા ગુજરાત રાજ્યમાં વેચાણ માટે માલના ઉત્પાદનમાં ઉપભોજ્ય ભંડાર તરીકે અથવા આ રીતે ઉત્પાદિત માલના પેકિંગમાં પેકિંગ સામગ્રી તરીકે માલનો ઉપયોગ કરવો જરૂરી છે.
(૨)	જો પાત્ર એકમ અહીં ઉલ્લેખિત શરતો અને સમયાંતરે નિર્ધારિત કરવામાં આવેલી વધુ શરતોને પૂર્ણ કરે છે.

શરતોઃ–

૬. પાત્ર એકમ વાસ્તવમાં ગુજરાત રાજ્યની અંદર ખરીદેલી ચીજવસ્તુઓનો ઉપયોગ ગુજરાત રાજ્યની અંદર અથવા ગુજરાત રાજ્યની બહાર વેચાણ માટે માલના ઉત્પાદનમાં કાચા માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા ઉપભોજ્ય ભંડાર તરીકે અથવા આ રીતે ઉત્પાદિત માલના પેકિંગમાં પેકિંગ સામગ્રી તરીકે કરશે.

૨. નોંધ નં. ૨૫૫ (૨) માં સુધારા
તારીખ ૧૪/૧૧/૨૦૦૦ની સરકારી અધિસૂચના મુજબ .

નોંધ નં.	ખરીદીઓના વેચાણનો વર્ગ
૨૫૫ (૨)	નોંધાયેલા વેપારી દ્વારા પાત્ર એકમને વેચાણ અથવા કાચો માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી, ઉપભોજ્ય (સામગ્રીની) દુકાનો અથવા પેકિંગ સામગ્રી.
શરતોઃ.....	
(૧)	જો પાત્ર એકમ વેચાણ કરનાર વેપારીને અહીં સંલગ્ન ફોર્મ ૨૬માં પ્રમાણપત્ર આપે અને નોંધણી અધિકારી પાસેથી પ્રાપ્ત કરે, તો તે જાહેર કરે કે તે માલનો ઉપયોગ તેના ઔદ્યોગિક એકમમાં કાચા માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા ઉપભોજ્ય ભંડાર તરીકે કરવામાં આવશે, જેના માટે તેણે ગુજરાત રાજ્યની અંદર અથવા ગુજરાત રાજ્યની બહાર વેચાણ માટે માલના ઉત્પાદનમાં અથવા આ રીતે ઉત્પાદિત માલના પેકિંગમાં પેકિંગ સામગ્રી તરીકે પાત્રતા પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું છે.

શરતોઃ

૬. પાત્ર એકમ વાસ્તવમાં તેના ઔદ્યોગિક એકમમાં કાચા માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા ઉપભોજ્ય ભંડાર તરીકે ખરીદેલી ચીજવસ્તુઓનો ઉપયોગ કરશે, જેના માટે તેણે ગુજરાત રાજ્યની અંદર અથવા ગુજરાત રાજ્યની બહાર વેચાણ માટે માલના ઉત્પાદનમાં પાત્રતા પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું છે, અથવા આ રીતે ઉત્પાદિત માલના પેકિંગમાં પેકિંગ સામગ્રી તરીકે.

(સી) ફોર્મ ૨૬ માં, "ગુજરાત રાજ્યની અંદર" શબ્દો માટે **"ઔદ્યોગિક એકમમાં જે માટે પાત્રતા પ્રમાણપત્ર મેળવવામાં આવ્યું છે"** શબ્દો બદલવામાં આવ્યા છે.

૩. નોંધ નંબર ૨૫૫ (૨) માં સુધારો

તારીખ ૧૬/૦૧/ ૨૦૦૨ ની સરકારી અધિસૂચના મુજબ .

નોંધ નં.	ખરીદીઓના વેચાણનો વર્ગ
૨૫૫ (૨)	પાત્ર એકમને નોંધાયેલા વેપારી દ્વારા વેચાણ અથવા કાચો માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી, ઉપભોજ્ય (સામગ્રીની) દુકાનો અથવા પેકિંગ સામગ્રી.
શરતો:----------	
(૧)	શરત (I) પછી શરત (IA) દાખલ કરવી – અથવા – (IA) જો પાત્ર એકમ વેચાણ વેપારીને અહીં સંલગ્ન ફોર્મ ૨૬માં પ્રમાણપત્ર રજૂ કરે અને નોંધણી અધિકારી પાસેથી પ્રાપ્ત કરે, તો તે જાહેર કરે કે અન્ય બાબતોની સાથે તે માલનો ઉપયોગ તેના ઔદ્યોગિક એકમમાં કાચો માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા ઉપભોજ્ય (સામગ્રીના) ભંડાર તરીકે કરશે, જેના માટે તેણે પાત્રતા પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું છે, માલના ઉત્પાદનમાં તે અન્ય એકમ અથવા વિભાગ દ્વારા વેચાણ માટે અન્ય માલના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગ કરવા માટે રાજ્યની અંદર સ્થિત તેના અન્ય એકમ અથવા વિભાગમાં મોકલવા માટે અથવા અન્ય માલના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગ કરવા માટે રાજ્યની બહાર સ્થિત તેના અન્ય એકમ અથવા વિભાગમાં.

(બી) શરત ૬ પછી શરત ૬ (એ) દાખલ કરવી.

(૬એ) પાત્ર એકમ વાસ્તવમાં તેના ઔદ્યોગિક એકમમાં કાચા માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા ઉપભોજ્ય ભંડાર તરીકે ખરીદેલ માલનો ઉપયોગ કરશે, જેના માટે તેણે પાત્રતાનું પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું છે, જે માલના ઉત્પાદનમાં, જે અન્ય એકમ અથવા વિભાગ દ્વારા વેચાણ માટે અન્ય માલના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગ માટે રાજ્યની અંદર સ્થિત તેના અન્ય એકમ અથવા વિભાગમાં અથવા અન્ય માલના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગ માટે રાજ્યની બહાર સ્થિત તેના અન્ય

એકમ અથવા વિભાગમાં મોકલવામાં આવે છે.

૮. ૧૯૯૨માં લાગુ થયેલ નમુના ક્રમાંક –૨૬ નીચે મુજબ છેઃ–

"ફોર્મ–૨૬ [નોંધ – ૨૫૫]

ઉત્પાદન (માટે) માલમાં ઉપયોગ (કરવા) માટે
માલની ખરીદી કરતા લાયક એકમે આપવાનું પ્રમાણપત્ર

[જુઓ: સરકારી અધિસૂચના/જાહેરનામા દ્વારા દાખલ કરાયેલ અનુક્રમ નં. ૨૫૫ ની નોંધ, નાણાં વિભાગના ક્રમાંક(જી.એચ.એન.–૮)/જી.એસ.ટી–૧૦૯૨/(એસ.૪૯)–(૨૪૯)–ટી.એચ. તારીખ ૫મી માર્ચ, ૧૯૯૨ના રોજ ગુજરાત વેચાણ વેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ની કલમ ૪૯ (૨) હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલો]

હું,_____મેસર્સ_____

સરનામું _____

પ્રમાણિત કરું છું કે ;

સદરહુ_____ એ નોંધાયેલ વેપારી છે,

જે નોંધણી પ્રમાણપત્ર નં _____ તારીખ _____

અને પ્રમાણપત્ર નં _____ તારીખ _____ધરાવે છે.

જે સરકારી અધિસુચના નં.(જી.એચ.એન.–૮)જી.એસ.ટી.–૧૦૯૨ (એસ.૪૯)–(૨૪૯) ટી.એચ., તારીખ ૫ માર્ચ ૧૯૯૨ મુજબ વેચાણવેરાના કમિશનર, ગુજરાત રાજ્યના દ્વારા આપવામાં આવેલ અને જે માલ કાચો માલ છે તે

મેસર્સ _____ના

બિલ/રોકડ મેમો/ભરતિયા નં. _____ તારીખ_____મા

ઉલ્લેખિત પ્રક્રિયા સામગ્રી છે કે જેનો ઉપયોગ સદરહુ દર્શાવેલ અમો/અમારા (નામ)_____ દ્વારા તેનો ઉપયોગ વેચાણ માટેના માલના ઉત્પાદનમાં અથવા પેકિંગ સામગ્રી તરીકે કરવામાં આવશે.

આ રીતે મેસર્સ _____ના

બિલ/રોકડ મેમો/ભરતિયા નં. _____તારીખ _____મુજબ ઉત્પાદિત માલના પેકિંગમાં તેનો ઉપયોગ મારા/અમારા (નામ) _____ _____ દ્વારા કરવામાં આવશે.

હું વધુમાં પ્રમાણિત કરું છું કે,

ઉપરોક્ત પ્રમાણપત્ર માલની ઉપરોક્ત ખરીદીની તારીખે અમલમાં હતું.

સ્થળઃ	સહીઃ
તારીખઃ	હોદ્દો :

૯. ફોર્મ–૨૬ (નોંધ નં.૨૫૫) જે વર્ષ ૨૦૦૦/૨૦૦૨ માં લાગુ પડેલ છે તે સુધારેલ નોંધ નં.૨૫૫(૨) પછી તારીખ ૧૪/૧૧/૨૦૦૦ અને ૧૬/૦૧/૨૦૦૨ ની સૂચનાઓ નીચે મુજબ છેઃ–

"ફોર્મ–૨૬ [નોંધ –૨૫૫]
માલની ખરીદી કરતા લાયક એકમ દ્વારા ઉત્પાદન માલમાં ઉપયોગ માટે પ્રમાણપત્ર.

[જુઓ: સરકારી અધિસૂચના/જાહેરનામા દ્વારા દાખલ કરાયેલ અનુક્રમ નં. ૨૫૫ ની નોંધ, નાણાં વિભાગના ક્રમાંક(જી.એચ.એન.–૮)/જી.એસ.ટી–૧૦૯૨/(એસ.૪૯)–(૨૪૯)–ટી.એચ. તારીખ ૫મી માર્ચ, ૧૯૯૨ના રોજ ગુજરાત વેચાણ વેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ની કલમ ૪૯ (૨) હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલો]

હું,_____મેસર્સ_____

સરનામું _____

પ્રમાણિત કરું છું કે ;

સદરહુ_____ એ નોંધાયેલ વેપારી છે,

જે નોંધણી પ્રમાણપત્ર નં _____ તારીખ _____

અને પ્રમાણપત્ર નં _____ તારીખ _____ ધરાવે છે.

જે સરકારી અધિસુચના નં.(જી.એચ.એન.–૮)જી.એસ.ટી.–૧૦૯૨ (એસ.૪૯)–

(૨૪૯) ટી.એચ., તારીખ ૫ માર્ચ ૧૯૯૨ મુજબ વેચાણવેરાના કમિશનર, ગુજરાત રાજ્યના દ્વારા આપવામાં આવેલ અને જે માલ કાચો માલ છે તે .....

મેસર્સ _____ના

બિલ/રોકડ મેમો/ભરતિયા નં. _____ તારીખ_____મા

ઉલ્લેખિત પ્રક્રિયા સામગ્રી છે કે જેનો ઉપયોગ સદરહુ દર્શાવેલ

અમો/અમારા (નામ)_____ દ્વારા તેનો ઉપયોગ .....

(૧) વેચાણ માટેના માલના ઉત્પાદનમાં [ઔદ્યોગિક એકમ કે જેના માટે પાત્રતાનું પ્રમાણપત્ર મેળવવામાં આવ્યું છે]

(૨) [રાજ્યની અંદર અથવા ગુજરાત રાજ્યની બહાર અથવા રાજ્યની અંદર સ્થિત તેના અન્ય એકમ અથવા વિભાગમાં આવા અન્ય એકમ અથવા વિભાગ દ્વારા વેચાણ માટે અન્ય માલના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગ માટે અથવા રાજ્યની બહાર સ્થિત તેના અન્ય એકમ અથવા વિભાગમાં અન્ય માલના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગ માટે મોકલવા માટે] વેચાણ માટેના માલના ઉત્પાદનમાં અથવા પેકિંગ સામગ્રી તરીકે કરવામાં આવશે.

કે જે મેસર્સ _____ના

બિલ/રોકડ મેમો/ભરતિયા નં. _____તારીખ _____મુજબ

ઉત્પાદિત માલના પેકિંગમાં તેનો ઉપયોગ મારા/અમારા (નામ) _____

_____ દ્વારા કરવામાં આવશે.

હું વધુમાં પ્રમાણિત કરું છું કે,

ઉપરોક્ત પ્રમાણપત્ર માલની ઉપરોક્ત ખરીદીની તારીખે અમલમાં હતું.

સ્થળઃ	સહીઃ
તારીખઃ	હોદ્દો :

(૧) આ શબ્દોને કલમ–૪૯ (૩૩૨) તા. ૧૪–૧૧–૨૦૦૦ થી **"ગુજરાત રાજ્યની અંદર"** માટે બદલવામાં આવ્યા હતા.

(૨) આ શબ્દો કલમ–૪૯ (૩૫૭) તા. ૧૬–૦૧–૨૦૦૨ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા."

૧૦. આમ, કાચ માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા ઉપભોજ્ય સ્ટોર્સની ખરીદી કરની ચુકવણીમાંથી મુક્તીની માંગણી કરતી વખતે તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ની અધિસૂચના દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલી મૂળ નોંધ નં.૨૫૫(૨) મુજબ, નીચેની શરતોને પૂર્ણ/પાલન કરવાની જરૂર હતીઃ–

(i) પાત્ર એકમએ વેચાણ કરનાર વેપારીને નમુના નં.૨૬ માં પ્રમાણપત્ર આપવું જરૂરી હતું, જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે એ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે ગુજરાત રાજ્યમાં વેચાણ માટે માલના ઉત્પાદનમાં કાચા માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા ઉપભોજ્ય ભંડાર તરીકે અથવા આ રીતે ઉત્પાદિત માલના પેકિંગમાં પેકિંગ સામગ્રી તરીકે તેના દ્વારા ઉપયોગ કરવા માટે માલ જરૂરી છે;

– અને –

(ii) પાત્ર એકમ ગુજરાત રાજ્યની અંદર ખરીદેલી ચીજવસ્તુઓનો ઉપયોગ ગુજરાત રાજ્યની અંદર અથવા ગુજરાત રાજ્યની બહાર વેચાણ માટે માલના ઉત્પાદનમાં કાચા માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા ઉપભોજ્ય ભંડાર તરીકે પેકિંગ સામગ્રી તરીકે તેનો ખરેખર ઉપયોગ કરશે.

૧૦.૧ તેથી, માત્ર એવા કિસ્સામાં કે જ્યાં કાચો માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા ઉપભોજ્ય ભંડારનો ઉપયોગ પાત્ર એકમ દ્વારા કરવામાં આવે છે અને પાત્ર એકમ વાસ્તવમાં ગુજરાત રાજ્યમાં ખરીદેલી ચીજવસ્તુઓનો ઉપયોગ કાચા માલ, પ્રક્રિયા

સામગ્રી અથવા ઉપભોજ્ય ભંડાર તરીકે માલના ઉત્પાદનમાં કરે છે, ત્યાં ઉપરોક્ત નોંધમાં પૂરી પાડવામાં આવેલી મર્યાદા સુધી ખરીદી કર/વેચાણવેરાની ચુકવણીમાંથી છુટ આપવામાં આવશે.

૧૧. વર્તમાન કિસ્સામાં, તે એક સ્વીકૃત સ્થિતિ છે કે નમુના નં.૨૬ માં ઘોષણા રજૂ કર્યા પછી, કાચો માલ, પ્રક્રિયા સામગ્રી અથવા આ રીતે ખરીદવામાં આવેલી ઉપભોજ્ય વસ્તુઓનો ઉપયોગ ઇ.એસ.એલ. દ્વારા કરવામાં આવતો હતો, પરંતુ સામાવાળા ાાી–ઇ.એસ.એલ. એ કાચા માલ (નેફ્થાઅને કુદરતી ગેસ)ની ખરીદી પછી અને ખરીદી કરની ચુકવણીમાંથી મુક્તિનો લાભ મેળવ્યા પછી પોતે તેનો ઉપયોગ કર્યો ન હતો, પરંતુ, તેના બદલે, અન્ય સંસ્થા – ઇ.પી.એલ. ને વેચાણ આપેલો અને તે સંસ્થા–ઇ.પી.એલ. એ વીજળી ઉત્પન્ન કરવા માટે ઉપરોક્ત કાચા માલનો ઉપયોગ કર્યો હતો, જે પછી વીજ ખરીદી કરાર અનુસાર સામાવાળા ાાી–ઇ.એસ.એલ. ને વેચવામાં આવ્યો હતો. સામાવાળા ાાી વતી રજૂઆત કે નેફ્થાઅને કુદરતી ગેસ વીજળી ઉત્પન્ન કરવા માટે ઇ.પી.એલ. ને ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યા હતા, જેનો ઉપયોગ સામાવાળા ાાી–ઇ.એસ.એલ. દ્વારા એચ.આર.સી. ના ઉત્પાદન માટે કરવામાં આવ્યો હતો, અને એવું ન કહી શકાય કે તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ ની મૂળ નોંધ નં. ૨૫૫(૨)ની શરતોનું ઉલ્લંઘન થયું છે, તે સ્વીકારી શકાતું નથી.

૧૧.૧ તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ની મૂળ નોંધ નં. ૨૫૫(૨) એવી જોગવાઈ

કરતી નથી કે કાચા માલની ખરીદી કર્યા પછી પાત્ર એકમ પોતે અથવા પોતેની રીતે તેનો ઉપયોગ કરવાને બદલે બીજા એકમમાં સ્થાનાંતરિત/વેચી શકે છે અને અન્ય એકમ ઉપરોક્ત કાચા માલનો ઉપયોગ કરી શકે છે. જો સામાવાળા ાી વતી થયેલ રજૂઆતને સ્વીકારવામાં આવે તો તે કિસ્સામાં, તે તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ની મૂળ નોંધ નં.૨૫૫(૨)માં લાદવામાં આવેલી શરતોમાં ફેરફાર થશે અને તે મુક્તિની અધિસૂચના/મૂળ નોંધમાં જે પ્રદાન કરવામાં આવ્યું નથી તેના કરતાં કંઈક વધુ ઉમેરવા સમાન હશે, જે સ્વીકાર્ય નથી. મૂળ સૂચના અન્ય એકમના ઉપયોગ માટે છૂટનો લાભ લીધા પછી કાચા માલના આવા સ્થાનાંતરણ અને ઉપયોગની મંજૂરી આપતી નથી, જે અન્યથા પ્રોત્સાહન નીતિ મુજબ કોઈપણ છુટ માટે હકદાર નથી.

૧૨. આ તબક્કે એ નોંધવું જરૂરી છે કે પ્રોત્સાહન નીતિ અનુસાર, 'પાત્ર' ઉદ્યોગોની યાદી અનુસાર અમુક ઉદ્યોગોને મુક્તિનો વાસ્તવિક લાભ ઉપલબ્ધ હતો. કાચા માલની ખરીદી પર વેચાણ/ખરીદી વેરામાંથી કોઈપણ પ્રકારની છુટ માટે વીજ ઉત્પાદક કંપનીઓને ખાસ કરીને 'અયોગ્ય' ઉદ્યોગોની યાદીમાં મૂકવામાં આવી હતી. આમ, એસ્સાર પાવર લિમિટેડ એક વીજ ઉત્પાદક કંપની હોવાથી કાચા માલની ખરીદી પર વેચાણ/ખરીદી કરમાંથી કોઈપણ છુટ માટે બિલકુલ પાત્ર નહોતી. તેથી, ઇ.એસ.એલ. દ્વારા ઈ.પી.એલ. ને કાચા માલના આવા હસ્તાંતરણ અને વેચાણ દ્વારા, ઇ.પી.એલ. ને છૂટ/મુક્તીનો લાભ મળ્યો, જે અન્યથા વીજ ઉત્પાદક કંપની હોવાથી આવી છૂટ માટે પાત્ર ન હતી.

૧૩. રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે એવી યોગ્ય રજૂઆત કરેલી કે જો સામાવાળા ાી દ્વારા રજૂ કરાયેલ આવા અર્થઘટનને સ્વીકારવામાં આવે, તો તે કિસ્સામાં, તે છુટનો હેતુ સંપૂર્ણપણે નિષ્ફળ જશે અને તે ઉદ્યોગોને મંજૂરી આપશે, જે માત્ર કાચા માલની ખરીદીની છુટ માટે પાત્ર છે; તેમના પોતાના એકમોમાં ઉત્પાદન માટે તેનો ઉપયોગ નહીં કરે, અને ફક્ત અન્ય એકમોમાં ઉપયોગ અને ઉત્પાદન માટે પ્રસારિત કરે છે, તેમ છતાં આવા એકમો અધિસૂચના હેઠળ છુટ માટે પાત્ર નથી.

૧૪. આમ, પાત્ર એકમ–ઇ.એસ.એલ. દ્વારા નેફ્થા અને કુદરતી ગેસને અન્ય એકમ–ઇ.પી.એલ. માં સ્થાનાંતરિત કરીને, ખરીદી કરની ચુકવણીમાંથી છુટ મેળવ્યા પછી અને તેના દ્વારા ઉત્પાદિત માલના ઉત્પાદન માટે તેના પોતાના ઉપયોગ માટે નેફ્થા અને કુદરતી ગેસ (કાચા માલ) નો ઉપયોગ ન કર્યા પછી, તે તારીખ ૦૫.૦૩.૧૯૯૨ની મૂળ નોંધ નં.૨૫૫(૨) માં ઉલ્લેખિત પાત્રતા માપદંડ/શરતોનું ઉલ્લંઘન હોવાનું કહી શકાય અને એવું કહી શકાય કે સામાવાળા ાી–એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ ફોર્મ નં.૨૬ માં આપવામાં આવેલી ઘોષણાનો ભંગ કર્યો છે. તેથી, ઉચ્ચ અદાલતે એવું માનીને ભૂલ કરી છે કે સામાવાળા ાીએ તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ની મૂળ નોંધ નં.૨૫૫(૨) માં ઉલ્લેખિત કોઈપણ શરતોનો ભંગ કર્યો નથી અને સામાવાળા ાીએ ઉપરોક્ત નોંધ માં આપવામાં આવેલી તમામ શરતોને પૂર્ણ કરી છે અને તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ની મૂળ નોંધ

નં.૨૫૫(૨)માં આપવામાં આવેલી કોઈપણ શરતોનો કોઈ ભંગ થયો નથી.

૧૪.૧ જ્યારે છુટ અધિસૂચનાનો ઉદારતાથી અર્થ થવો જોઈએ, ત્યારે લાભાર્થીએ મુક્તિની મર્યાદામાં આવવો જોઈએ અને તેની શરતોને પૂર્ણ કરવી જોઈએ. જો આવી શરતો પૂરી ન થાય તો જાહેરનામાની અરજીનો મુદ્દો ઊભો થતો નથી.

૧૪.૨ તે નિશ્ચિત કાયદો છે કે જાહેરનામું/અધિસુચના સંપૂર્ણ રીતે વાંચવું/વાંચવી પડશે. જો સૂચનામાં નિર્ધારિત કોઈપણ શરતો પૂર્ણ ન થાય, તો પક્ષ તે સૂચનાનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર નથી. કરવેરાના કાયદામાં અપવાદ અને/અથવા છુટ આપવાની જોગવાઈનો કડક અર્થ કાઢવો જોઈએ અને ઔદ્યોગિક નીતિ અને છુટ અધિસૂચનાઓમાં સૂચવવામાં આવેલી શરતોને અવગણવાની અદાલત માટે તેની સ્વતંત્રતા નથી.

૧૪.૩ મુક્તિ જાહેરનામાનો કડક અર્થ કાઢવો જોઈએ અને કાયદાકીય ઈરાદા અનુસાર અર્થ આપવો જોઈએ. છુટ માટેની જોગવાઈ કરતી વૈધાનિક જોગવાઈઓનું અર્થઘટન તેમાં વપરાયેલા શબ્દોના પ્રકાશમાં કરવું પડશે અને વૈધાનિક જોગવાઈઓમાંથી કોઈ ઉમેરો અથવા બાદબાકી કરી શકાતી નથી.

૧૪.૪ આ અદાલત દ્વારા નિર્ણયોના સંદર્ભમાં નિર્ધારિત કાયદા અનુસાર, કરવેરા કાયદામાં, જ્યાં ભાષા સાદી હોય અને વ્યાખ્યાયિત અર્થ નક્કી કરવામાં

સક્ષમ હોય ત્યાં તે જોગવાઈની સાદી ભાષાને પ્રાધાન્ય આપવું જોઈએ. હાથ પરના દરેક કેસ માટે જોગવાઈનું કડક અર્થઘટન કરવામાં આવશે. હેતુપૂર્ણ અર્થઘટન ત્યારે જ આપી શકાય છે જ્યારે વૈધાનિક જોગવાઈમાં અસ્પષ્ટતા હોય અથવા તે વાહિયાત પરિણામોનો આક્ષેપ કરે, જે વર્તમાન કેસમાં જોવા મળતું નથી.

૧૪.૫ વર્તમાન કિસ્સામાં, પ્રોત્સાહન નીતિ હેઠળ પ્રોત્સાહન આપવાનો રાજ્યનો ઈરાદો ચોક્કસ વર્ગના ઉદ્યોગોને અને ખાસ કરીને 'પાત્ર ઉદ્યોગો' ની યાદી અનુસાર ખરીદી વેરાની ચૂકવણીમાંથી છૂટનો લાભ આપવાનો હતો. 'અયોગ્ય' ઉદ્યોગોમાં સૂચિબદ્ધ થયેલા ઉદ્યોગો માટે છુટ ઉપલબ્ધ નહોતી. ઈ.પી.એલ. જેવા વીજ ઉત્પાદન કરતા ઉદ્યોગો જેવા 'અયોગ્ય ઉદ્યોગો' ને છૂટનો લાભ આપવાનો પ્રોત્સાહન નીતિ ઘડતી વખતે રાજ્ય સરકારનો ઈરાદો ક્યારેય નહોતો, કે જેને 'અયોગ્ય' ઉદ્યોગોની યાદીમાં મૂકવામાં આવ્યા હતા.

૧૪.૬ હવે, જ્યાં સુધી સામાવાળા વતી રજૂઆત કે નાણાકીય કાયદામાં જોગવાઈમાં અસ્પષ્ટ હોવાની સ્થિતિમાં, કરદાતાને અનુકૂળ બાંધકામ અપનાવવાની વાત છે, ત્યાં સુધી ઉપરોક્ત સિદ્ધાંત મુક્તિના જાહેરનામાના ઘડતરને લાગુ પડશે નહીં, કારણ કે તે સ્પષ્ટ છે અને અસ્પષ્ટ નથી. આમ, કરદાતાએ તે બતાવવું પડશે કે તે જાહેરનામાના કાર્યક્ષેત્રમાં આવે છે. તે પ્રસ્થાપીત થયેલ છે કે મુક્તિ જાહેરનામાના સંબંધમાં પાત્રતા કલમને ભાષા અનુસાર અસર આપવી જોઈએ અને ભાષાથી વિચલિત થતા અવકાશને વધારવા માટે નહીં.

રાજકોષીય કાયદામાં લાગુ પાડવા માટેની જોગવાઈ (ચાર્જીંગ પ્રોવિઝન) અને મુક્તિ જાહેરનામા વચ્ચે મોટો તફાવત છે.

૧૫. હવે, આ અદાલતની વિચારણા માટે મુકવામાં આવેલો આગામી પ્રશ્ન એ છે કે શું તારીખ ૧૪/૧૧/૨૦૦૦ અને ૧૬/૦૧/૨૦૦૨ ની અધિસૂચનાઓ દ્વારા અનુગામી સુધારેલી નોંધોને સ્પષ્ટીકરણાત્મક કહી શકાય અને/અથવા તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ની મૂળ નોંધ નં.૨૫૫(૨) હેઠળ કોઈપણ અધિકારો છીનવી શકાય અને/અથવા અનુગામી અધિસૂચનાઓ તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ની મૂળ નોંધ નં.૨૫૫(૨) હેઠળ છુટ મેળવવા માટેની મૂળભૂત શરતોમાં ફેરફાર/સુધારો કરે છે ?

૧૫.૧ તારીખ ૧૪/૧૧/૨૦૦૦ની સુધારેલી નોંધ નં.૨૫૫(૨)ની બીજી સૂચના જોયા પછી, તે જોઈ શકાય છે કે તે સ્પષ્ટ સ્વરૂપની છે અને મૂળ નોંધ નં. ૨૫૫ (૨) માં ઉલ્લેખિત મૂળભૂત પાત્રતા માપદંડ/શરતોમાં કોઈ ફેરફાર થયો નથી. ત્યારપછીના જાહેરનામામાં "તેને" શબ્દને બદલે "તે" શબ્દનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે અને તે સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે આ રીતે ખરીદવામાં આવેલી કાચી સામગ્રીનો ઉપયોગ તેના ઔધોગિક એકમમાં કરવામાં આવશે, જેના માટે તેણે રાજ્યની અંદર અથવા ગુજરાત રાજ્યની બહાર વેચાણ માટે માલના ઉત્પાદન માટે પાત્રતા પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું છે અથવા આ રીતે ઉત્પાદિત માલના પેકિંગમાં પેકિંગ સામગ્રી તરીકે ઉપયોગ કરવામાં આવશે. તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ની મૂળ નોંધ

નં. ૨૫૫ (૨) મુજબ અને તેમાં જોડાયેલા ફોર્મ નં.૨૬ મુજબ પણ, પાત્ર એકમએ ખરેખર ખરીદેલી કાચી સામગ્રીનો ઉપયોગ કરવો જરૂરી હતો. ત્યારપછીના જાહેરનામામાં સ્પષ્ટપણે વ્યકત કરવામાં આવ્યું છે કે આ રીતે ખરીદવામાં આવેલી કાચી સામગ્રીનો ઉપયોગ તેના ઔદ્યોગિક એકમમાં પાત્ર એકમ દ્વારા કરવામાં આવશે. તેથી, પાત્ર એકમએ ખરેખર તેના દ્વારા ખરીદવામાં આવેલી આવી કાચી સામગ્રીનો ઉપયોગ કરવો પડે તેવી મૂળભૂત જરૂરિયાતમાં કોઈ પણ રીતે ફેરફાર અને/અથવા સુધારો કરવામાં આવ્યો નથી. તેનાથી વિપરીત, ત્યારપછીની તારીખ ૧૪/૧૧/૨૦૦૦ની સુધારેલી નોંધ નં.૨૫૫(૨)મા લાયકાતનો વ્યાપ અગાઉની જેમ વિસ્તારેલ હોવાનું કહી શકાય. અગાઉ પાત્ર એકમએ ખરેખર ગુજરાત રાજ્યની અંદર ખરીદેલી ચીજવસ્તુઓનો ઉપયોગ કરવો જરૂરી હતો અને ત્યારપછીની તારીખ ૧૪/૧૧/૨૦૦૦ની સુધારેલી નોંધ નં. ૨૫૫ (૨) મુજબ જો તે ગુજરાત રાજ્યની બહાર આવી ચીજવસ્તુઓનો ઉપયોગ કરે તો તે કિસ્સામાં પણ આવા પાત્ર એકમને છુટ માટે પાત્ર હોવાનું માનવામાં આવતું હતું. તારીખ ૧૪/૧૧/૨૦૦૦ની સુધારેલી નોંધ નં. ૨૫૫(૨) માં શરત નંબર – ૬ મુજબ પણ, તે બાબતનો ખાસ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે પાત્ર એકમ વાસ્તવમાં ખરીદેલી ચીજવસ્તુઓનો ઉપયોગ કરશે, જે પ્રથમ અધિસૂચનામાં પણ જરૂરિયાત/દર્શાવેલ હતી/હતું.તેથી, ત્યારપછીની તારીખ ૧૪/૧૧/૨૦૦૦ની અધિસૂચના દ્વારા સુધારેલી નોંધ નં. ૨૫૫(૨)ને સ્પષ્ટતા અને/અથવા પાત્રતાના અવકાશને વિસ્તૃત કરતી હોવાનું કહી શકાય, પરંતુ કોઈ પણ સંજોગોમાં, તે તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ની મૂળ નોંધ નં. ૨૫૫(૨) હેઠળ કોઈ પણ અધિકારને છીનવી

લેતી હોવાનું કહી શકાય નહીં.

૧૬. તેવી જ રીતે, તારીખ ૧૬/૦૧/૨૦૦૨ની ત્રીજી સુધારેલી નોંધ નં.૨૫૫(૨)મા પણ તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ની મૂળ નોંધ નં.૨૫૫(૨) હેઠળ ઉપલબ્ધ કોઈપણ અધિકારને છીનવી લે છે તેવું કહી શકાય નહી.

૧૬.૧ ત્યારપછીની તારીખ ૧૬/૦૧/૨૦૦૨ની અધિસૂચના દ્વારા સુધારેલી નોંધ નં. ૨૫૫(૨)ને પણ લાયકાતનો વ્યાપ વધારતી હોવાનું કહી શકાય અને કોઈ પણ રીતે તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ ની મૂળ નોંધ નં.૨૫૫(૨) હેઠળ પાત્ર એકમને ઉપલબ્ધ અધિકારો છીનવી લેવાતા હોવાનું કહી શકાય નહીં. પાત્ર એકમ "વાસ્તવમાં માલનો ઉપયોગ કરશે" તે પાત્રતાના માપદંડ/શરત ઉપરોક્ત તારીખ ૧૬/૦૧/૨૦૦૨ની સુધારેલી નોંધ નં. ૨૫૫(૨) માં પણ સમાન રહે છે. તેથી, અનુગામી અધિસૂચનાઓ/ સુધારેલી નોંધોને કોઈપણ રીતે પ્રથમ/મુળ અધિસૂચના/નોંધ નં. ૨૫૫ (૨) સાથે વિરોધાભાસી હોવાનું કહી શકાય નહી.

૧૭. અહીં ઉપર અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે તેમ, તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ ની પ્રથમ/મૂળ નોંધ નં.૨૫૫ (૨) હેઠળ મા પણ અને નમુના નં.૨૬ માં આપવામાં આવેલી ઘોષણા મુજબ પણ, પાત્ર એકમ–સામાવાળા ◌ા–ઇ.એસ.એલ. એ ખરેખર તેના દ્વારા/ગુજરાત રાજ્યની અંદર કાચા માલ તરીકે, તેના દ્વારા માલના ઉત્પાદન માટે માલનો ઉપયોગ કરવો જરૂરી હતો. પરંતુ વાસ્તવમાં ખરીદવામાં આવેલી કાચી સામગ્રીનો ઉપયોગ ન કરીને કે જેના દ્વારા તેને ખરીદી વેરાની ચુકવણીમાંથી મુક્તિનો લાભ મળ્યો હતો, તેણે ઉપરોક્ત કાચો માલ

કે જેનો હકીકતમાં તેના દ્વારા ઉપયોગ કરવો જરૂરી હતો, તે અન્ય એકમ/સંસ્થાને વેચી દીધો, જેનો ઉપયોગ અન્ય એકમ તેના માલના ઉત્પાદન માટે કરે છે–વીજળી ઉત્પન્ન કરે છે અને તે બદલામાં ઇ.પી.એલ.(કંપની) ઇ.એસ.એલ.(કંપની)ને વેચી દે છે. આમ, ઇ.એસ.એલ.–પાત્ર એકમ મૂળ નોંધ નં ૨૫૫(૨) મુજબ પણ પાત્રતાના માપદંડ/શરતોનું પાલન કરતું નથી અને/અથવા તેને પૂર્ણ કરતું નથી અને તેથી, મૂળ નોંધ નં. ૨૫૫ (૨) દ્વારા તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ની મુક્તિ અધિસૂચના મુજબ ખરીદી કરની ચુકવણીમાંથી છુટ મેળવવા માટે હકદાર નહોતું/નથી. તેથી, એમ ધારીને પણ કે બીજી અને ત્રીજી અધિસૂચનાઓ દ્વારા અનુગામી સુધારેલી નોંધો તેવા કિસ્સામાં લાગુ કરવામાં આવશે નહીં, પણ સામાવાળા ા–એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ પાત્ર એકમ હોવાથી તેણે મૂળ નોંધ નં. ૨૫૫ (૨) માં ઉલ્લેખિત તમામ પાત્રતા માપદંડ/શરતોનું પાલન કરવું અને/અથવા તેને પૂર્ણ કરવું જરૂરી હતું, જે અહીં ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ, ખરેખર પોતે કાચા માલનો ઉપયોગ ન કરીને અને તેને બિન–પાત્ર યુનિટમાં સ્થાનાંતરિત/વેચાણ કરીને, સામાવાળા ા મૂળ નોંધ નં. ૨૫૫ (૨) હેઠળ પણ છૂટનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર ન હતો.

૧૮. નમુના નંબર–૨૬ (નોંધ નં. ૨૫૫) મુજબ પણ, સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ઘોષણા અનુસાર, ઉત્પાદન માલમાં ઉપયોગ માટે માલની ખરીદી કરતી વખતે 'પાત્ર' એકમ હોવાને કારણે, એવી જાહેરાત કરવામાં આવી હતી કે આ રીતે ખરીદવામાં આવેલી કાચી સામગ્રીનો ઉપયોગ તેના દ્વારા વેચાણ માટેના માલના ઉત્પાદનમાં કરવામાં આવશે. આમ, તેના દ્વારા ખરીદવામાં આવેલા કાચા

માલનો ઉપયોગ ન કરીને, સામાવાળા–પાત્ર એકમ–ઈ.એસ.એલ. એ નમુના–૨૬ માં આપવામાં આવેલી ઘોષણાનું ઉલ્લંઘન કર્યું છે. તેથી, સામાવાળા પ્રથમ/મુળ સૂચના હેઠળ પણ છુટ માટે હકદાર ન હતો.

૧૯. ખરીદ વેરાની માંગને **વચનાત્મક પ્રતિરોધના સિદ્ધાંત** દ્વારા અસર થાય છે તેવા ટ્રિબ્યુનલ અને હાઈકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા તર્કને પણ સ્વીકારી શકાતો નથી. વર્તમાન કેસમાં, સૌ પ્રથમ, માંગવામાં આવેલી છુટ માટે વચનાત્મક પ્રતિરોધનો સિદ્ધાંત બિલકુલ લાગુ થવો જોઈએ નહીં. દરેક મૂલ્યાંકન વર્ષ/સમયગાળો સ્વતંત્ર છે. અન્યથા પણ, કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, વચનાત્મક પ્રતિરોધનો સિદ્ધાંત લાગુ થશે નહીં. વર્તમાન કેસમાં, ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ, સામાવાળા–પાત્ર એકમ પ્રથમ અધિસૂચના હેઠળ પણ છુટ માટે હકદાર ન હતું કારણ કે તેણે નમુના નં.–૨૬ માં આપવામાં આવેલી ઘોષણાનું ઉલ્લંઘન કર્યું હતું, તેમજ મુક્તિનો લાભ લેતી વખતે પૂર્ણ કરવા માટે જરૂરી પાત્રતા માપદંડ/શરતોનું પાલન કર્યું ન હતું અને/અથવા તેને પૂર્ણ કર્યું ન હતું. અહીં ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ, સામાવાળાએ વાસ્તવમાં તેના દ્વારા ખરીદવામાં આવેલી કાચી સામગ્રીનો ઉપયોગ કર્યો ન હતો અને છૂટનો લાભ લીધો હતો તથા છૂટનો લાભ લીધા પછી ઉપરોક્ત કાચી સામગ્રીને ઇ.પી.એલ. નામના 'અયોગ્ય' એકમને વેચી દીધી હતી. તથા ઇ.પી.એલ. એ તેનો ઉપયોગ તેના માલના ઉત્પાદન માટે કર્યો હતો, જેમાથી વીજળી ઉત્પન્ન કરી હતી, જે પછી ફરીથી ઇ.એસ.એલ.–પાત્ર એકમને વેચાણ–અવેજની ચૂકવણી પેટે વેચી દેવામાં આવી હતી.

૨૦. પુનરાવર્તનના ભોગે, એવું જોવા મળ્યું છે કે રાજ્ય સરકાર દ્વારા જાહેર કરાયેલી પ્રોત્સાહન નીતિ અનુસાર, વીજ ઉત્પાદન કરતી કંપનીને 'અયોગ્ય ઉદ્યોગો' ની યાદીમાં મૂકવામાં આવી હતી અને આમ, સ્વતંત્ર રીતે મૂળ નોંધ નં. ૨૫૫ (૨) હેઠળ છુટ મેળવવા માટે હકદાર નહોતી. આમ, પાત્ર એકમમાંથી અન્ય એકમમાં આવા સ્થાનાંતરણ/વેચાણ દ્વારા છૂટનો લાભ 'અયોગ્ય' ઉદ્યોગ દ્વારા મેળવવામાં આવે છે, જે સંપૂર્ણપણે બિનમંજૂરીપાત્ર હોઇ, ખરીદવેરામાંથી છુટના સ્વરુપે પ્રોત્સાહન પૂરું પાડતી વખતે સરકારનો ઈરાદો તેવો હોવાનું કહી શકાય નહીં. છૂટનો આ પ્રકારનો લાભ માત્ર પાત્ર એકમો/ઉદ્યોગો અને એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ જે લાયકાત ધરાવતા ઉદ્યોગોમાંનો એક હતો તે સ્ટીલ ઉદ્યોગને જ મળતો હતો. તેથી, વચનાત્મક પ્રતિરોધનો સિદ્ધાંત લાગુ થવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ નહોતો.

૨૦.૧ અહીં ઉપર વર્ણવેલ કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં અન્યથા પણ, વચનાત્મક પ્રતિરોધનો સિદ્ધાંત લાગુ થશે નહીં. ઇ.એસ.એલ. એ ખોટી ઘોષણાઓ કરી હતી. મૂળ અધિસૂચના/નોંધમાં એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી ન હતી કે જો આ રીતે ખરીદવામાં આવેલી કાચી સામગ્રીનો ઉપયોગ છૂટનો લાભ લીધા પછી જાતે ઉપયોગ કરવામાં ન આવે તો પણ તે અન્ય સંસ્થા કે જે 'અયોગ્ય' ઉદ્યોગ છે, તેને વેચી શકાય છે. તેમાં એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી ન હતી કે આવી પરિસ્થિતિમાં પણ અને પાત્ર એકમ દ્વારા કાચા માલનો ખરેખર ઉપયોગ થતો નથી, જેનો ઉપયોગ નમુના નં.૨૬ ઘોષણા મુજબ પણ કરવો જરૂરી હતો તે હકીકત

હોવા છતાં, આવા પાત્ર એકમ છુટ માટે હકદાર રહેશે. આવું કોઈ વચન આપવામાં આવ્યું ન હતું. મુક્તિ અધિસૂચનાઓમાં વપરાતા શબ્દો અને ભાષા ખૂબ જ સ્પષ્ટ અને સરળ છે. તેથી, જ્યારે આવા કોઈ વચન અને/અથવા રજૂઆત ન હતી, ત્યારે માંગણીને ટ્રિબ્યુનલ તેમજ ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશમાં અવલોકન અને ધાર્યા મુજબ વચનાત્મક પ્રતિરોધના સિદ્ધાંત દ્વારા અસર થઈ હોવાનું કહી શકાય નહીં.

૨૦.૨ વચનાત્મક પ્રતિરોધનો સિદ્ધાંત એક ન્યાયી ઉપાય છે અને તેને દરેક કેસની હકીકતોના આધારે ઘડવો પડશે, પરંતુ તેને સમાન ચોકઠામા લાગુ કરી શકાય નહી. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, વચનાત્મક પ્રતિરોધના સિદ્ધાંતને લાગુ કરવા માટે કોઈ સખત અને ઝડપી નિયમ ન હોઈ શકે પરંતુ પક્ષકારો વચ્ચે ન્યાય કરવા અને પક્ષો વચ્ચે સમાનતા સુનિશ્ચિત કરવા માટે સિદ્ધાંતનો વિકાસ અને વિસ્તરણ કરવું પડશે. વર્તમાન કિસ્સામાં, વચનાત્મક પ્રતિરોધનો સિદ્ધાંત લાગુ થશે નહીં.

૨૦.૩ કરવેરાની બાબતોમાં, વચનાત્મક પ્રતિરોધનો સિદ્ધાંત લાગુ પડતો નથી અને મહેસૂલ સ્થાપિત વિશિષ્ટ લક્ષણો ધરાવતા કેસમાં તેના અગાઉના વલણથી અલગ સ્થિતિ લઈ શકે છે. [જુઓ કમિશ્નર ઓફ સેન્ટ્રલ એક્સાઇઝ, **બેંગ્લોર–૧ વિરુધ્ધ બાલ ફાર્મા લિમિટેડ,બેંગ્લોર અને અન્ય,(૨૦૧૧)૨ એસએસસી ૬૨૦**].

૨૦.૪ પ્રોમિસરી પ્રતિરોધ અને આચરણ દ્વારા એસ્ટોપલના નિયમો ચોક્કસ શરતોમાં ફેરફાર કરવા અથવા તેમાં સુધારો કરવા માટે અને વૈધાનિક જોગવાઈઓ વિરુદ્ધ લાગુ થઈ શકશે નહીં. મુક્તિના જાહેરનામામાં સમાવિષ્ટ તમામ નિયમો અને શરતો લાગુ પડશે અને છૂટનો દાવો કરનાર વ્યક્તિએ મુક્તિ જાહેરનામામાં ઉલ્લેખિત તમામ પાત્રતા માપદંડ/શરતોને પૂર્ણ કરવી પડશે અને સંતોષવી પડશે.

૨૧. હવે, અત્યાર સુધી સામાવાળા ાાી વતી કરવામા આવેલી રજૂઆત કે તા.૧૪/૧૧/૨૦૦૦ પહેલા અગાઉના મૂલ્યાંકન વર્ષોમા ખરીદી કરની અને/અથવા ખરીદી કરની ચુકવણીમાંથી છુટ ઉપલબ્ધ કરાવવા બાબતની કોઈ માંગણી ન હતી, અને તેથી ત્યાર પછીના આકારણી વર્ષોમાં પણ, સામાવાળા ાાી–કરદાતા આવી છુટ માટે હક્કદાર રહેશે, તેવી સામાવાળા ાાી વતી કરવામાં આવેલ રજૂઆતમાં કોઇ તથ્ય નથી. કરવેરાની બાબતોમાં, દરેક આકારણી વર્ષ/સમયગાળો અલગ વર્ષ/સમયગાળો હોય છે.

૨૧.૧ કાયદાની યોજના કોઈ પણ રીતે એવું સૂચવતી નથી કે પાત્રતાની શરતોની પરિપૂર્ણતાને ધ્યાનમાં લીધા વિના પ્રદાન કરાયેલ પ્રોત્સાહન સતત વર્ષો સુધી ચાલુ રહેશે. પ્રોત્સાહન લાગુ પડવું એ સીધી રીતે પાત્રતા સાથે સંબંધિત છે અને તેને નકારી શકાતું નથી. જો એવું જોવા મળે કે ઔદ્યોગિક ઉપક્રમ પાત્રતાના માપદ ડને પૂર્ણ કરતું નથી, તો તે પ્રોત્સાહન/છૂટનો દાવો કરી શકશે નહીં.

૨૨. તેથી, સામાવાળા ાી–કરદાતા વતી કરેલી રજૂઆત કે અગાઉના મૂલ્યાંકન વર્ષોની જેમ સામાવાળા ાીને મુક્તિનો લાભ આપવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, પછીના મૂલ્યાંકન વર્ષોમાં પણ, તે હકીકત હોવા છતાં કે સામાવાળા ાી મૂળ અધિસૂચના/નોંધ નં.૨૫૫(૨) હેઠળ મુક્તિનો લાભ મેળવવા માટે પાત્ર ન હતો/નથી તે વાત સ્વીકારી શકાતી નથી. જો તેવા કિસ્સામાં આવી રજૂઆત સ્વીકારવામાં આવે તો તે ગેરકાયદેસરતાને ટકાવી રાખશે અને 'અયોગ્ય ઉદ્યોગ'ને મુક્તિનો લાભ આપશે, કે જેમણે મુક્તિ સૂચનામાં ઉલ્લેખિત પાત્રતા માપદંડ/શરતોનું પાલન કર્યું નથી અને/અથવા તેનું પાલન કર્યું નથી. વચનાત્મક પ્રતિરોધનો સિદ્ધાંત કાયદાની વિરુદ્ધ લાગુ થશે નહીં. માત્ર ભૂલથી અને/અથવા ખોટા અર્થઘટન પર, અગાઉના મૂલ્યાંકન વર્ષોમાં કેટલાક લાભો ખોટી રીતે આપવામાં આવ્યા હતા, (પરંતુ) તેના આધારે આવા ખોટા લાભો ચાલુ રાખી શકાય નહિ અને મુક્તિના જાહેરનામા હેઠળ પાત્ર ન હોવા છતાં મુક્તિનો લાભ આપી શકાય નહિ.

૨૩. હવે, જ્યાં સુધી દંડ વસૂલવાની વાત છે, તે નોંધવું જોઈએ કે દંડ કલમ ૪૫ હેઠળ વસૂલવામાં આવે છે અને આવો દંડ ૧૯૬૯ના અધિનિયમની કલમ ૪૫ની પેટા–કલમો(૫) અને (૬) હેઠળ વસૂલવામાં આવે છે તથા આકારણી કરેલ ખરીદી કર પર દંડ વસૂલવામાં આવે છે. તેમાં એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે જો ચૂકવેલ કર અને કરપાત્ર કર/આકારણીનો તફાવત પચીસ

ટકાથી વધુ હોય, તો તેવા કિસ્સામાં વેપારી આ રીતે આકારણી/પુનઃમૂલ્યાંકનની રકમ અને ચૂકવેલ રકમ વચ્ચેના તફાવતની હદ સુધી કર ચૂકવવામાં નિષ્ફળ ગયો હોવાનું માનવામાં આવશે અને તે કિસ્સામાં, આવા વેપારી પર પેટા–કલમ (૫) મુજબ દોઢ ગણો વધારો ન કરતો દંડ વસૂલવામાં આવશે. તેથી, પચીસ ટકાથી વધુનો તફાવત હોવાથી, ઉપરોક્ત હદ સુધી દંડ વસૂલવામાં આવશે. આ કેસ મુક્તિના ખોટા દાવાનો ને લગતો સ્પષ્ટ કેસ છે, કારણ કે મુક્ત કરાયેલ માલ ત્રીજી વ્યક્તિને તબદિલ કરવામાં આવ્યો હતો અને 'અયોગ્ય' ઉદ્યોગમાં તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો. આ ઈરાદાપૂર્વક ના ઉલ્લંઘન અને ખોટા કામનો કેસ છે.

૨૩.૧ વર્તમાન કિસ્સામાં, ચૂકવેલ કુલ કર અને ખરીદી કર વચ્ચેનો તફાવત પચીસ ટકાથી વધુ હોવાથી, સામાવાળા ાી કલમ ૪૫ની પેટા–કલમ (૫) અનુસાર કર ચૂકવવામાં નિષ્ફળ ગયો હોવાનું માનવામાં આવે છે અને તેથી, દોઢ ગણાથી વધુ ન થાય તેટલો દંડ ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે. કલમ ૪૫ની પેટા–કલમ (૬) માં વપરાયેલા શબ્દો છે "આવા વેપારી પર તફાવતના દોઢ ગણાથી વધુ નહિ તેટલો દંડ વસૂલવામાં આવશે". ઉપર નોંધ્યા મુજબ, વર્તમાન કેસમાં સામાવાળા ાી–એસ્સાર સ્ટીલ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી કાર્યપદ્ધતિ દંડને પાત્ર છે. કાચા માલનો ઉપયોગ તેમના માલના ઉત્પાદન માટે જાતે જ કરવો જરૂરી હતો તેમ છતાં, પાત્ર એકમ તરીકે છૂટનો લાભ ઉઠાવ્યા પછી અને તેનો પોતાના માટે ઉપયોગ કરવાને બદલે, ઈ.એસ.એલ. એ કાચો માલ 'અયોગ્ય' સંસ્થા – ઈ.પી.એલ. ને વેચી દીધો, જેણે તેનો ઉપયોગ તેના પોતાના માલના ઉત્પાદન માટે કર્યો અને વીજળી ઉત્પન્ન કરી, જે ફરીથી વીજ ખરીદી કરાર હેઠળ ઈ.એસ.એલ. ને

વેચવામાં આવી.

૨૩.૨ અહીં ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ, પ્રોત્સાહન યોજના હેઠળ ઇ.પી.એલ. ખરીદવેરાની ચુકવણીમાંથી છુટ મેળવવા માટે બિલકુલ પાત્ર નહોતી કારણ કે હકીકતમાં વીજ ઉત્પાદન કરતી કંપનીઓને 'અયોગ્ય ઉદ્યોગો' ની યાદીમાં મૂકવામાં આવી હતી. તેથી, આવી કાર્યપદ્ધતિ દ્વારા, એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ દ્વારા એસ્સાર પાવર લિમિટેડને કાચા માલના આવા હસ્તાંતરણ દ્વારા ઇ.પી.એલ. ને જે લાભ ઉપલબ્ધ ન હતો તે ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવ્યો હતો. અહીં ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ, નમુના નં.–૨૬ માં પણ ઘોષણાનો ભંગ થયો છે. તેથી, કેસની હકીકતો અને સંજોગો મુજબ, દંડની વસૂલાત વાજબી છે. સંયુક્ત કમિશ્નર, ન્યાયપંચ (ટ્રિબ્યુનલ) તેમજ ઉચ્ચ અદાલતે આકારણી અધિકારી દ્વારા લાદવામાં આવેલા દંડને રદ કરવામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે.

૨૪. ઉપરોક્ત બાબતો અને જણાવેલા કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, હાઈકોર્ટ તેમજ ન્યાયપંચ દ્વારા સામાવાળા ાી પાસેથી ખરીદી કરની માંગને રદ કરતો વિવાદિત સંયુક્ત ચુકાદો અને આદેશ રદ કરવામાં આવે છે. એવું ઠરાવવામાં આવે છે કે સામાવાળા ાી–એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ–પાત્ર એકમ મૂળ નોંધ નં. ૨૫૫(૨) તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ હેઠળ ખરીદી કરની ચુકવણીમાંથી છુટ મેળવવા માટે હક્કદાર ન હતું.

પ્રથમ – કે તે મૂળ નોંધ નં. ૨૫૫(૨) તારીખ ૦૫/૦૩/૧૯૯૨ માં ઉલ્લેખિત પાત્રતા માપદંડ/શરતોને પૂર્ણ કરતું ન હતું – અને –

બીજું – કે સામાવાળા ાી/પાત્ર એકમ/એસ્સાર સ્ટીલ લિમિટેડ દ્વારા રજૂ કરાયેલા નમુના નં.–૨૬ ની ઘોષણાનો ભંગ થયો હતો.

મૂલ્યાંકન અધિકારી દ્વારા લાદવામાં આવેલા દંડને રદ કરવાના આદેશો પણ આથી રદ કરવામાં આવે છે. ખરીદી વેરાની માંગ અને દંડ લાદતા આકારણી અધિકારી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશને આથી પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવે છે.

૨૫. તે મુજબ વર્તમાન અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે. કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ રહેશે નહીં.

નવી દિલ્હી; .....ન્યાયમૂર્તિ [એમ. આર. શાહ]

૨૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૨. .....ન્યાયમૂર્તિ [સંજીવ ખન્ના]

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.